REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w POZNANIU

Poznań, dnia 19 sierpnia 2026 r.

WK.4022.11.2026

Pan
Patryk Jędrowiak
Burmistrz
Miasta i Gminy Ostrzeszów

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Miasta i Gminy Ostrzeszów obejmującej rok budżetowy 2025, a w miarę potrzeb także inne lata.

Wyniki kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, podpisanym w dniu 26 czerwca 2026 r., spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy:
   - ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm., od 28.10.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483),
   - ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.),
   - rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342, ze zm.),
   - zarządzenia nr 100/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 2 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia polityki rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie,
   - zarządzenia nr 93/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 30 czerwca 2025 r. w sprawie polityki rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie,

   a mianowicie:

   1) w „Wykazie zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych” (będącym załącznikiem nr 4 do zarządzenia Nr 100/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 2 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia polityki rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, a od dnia 30.06.2025 r. - załącznikiem nr 4 do zarządzenia Nr 93/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów w sprawie polityki rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz

Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie) nie umieszczono informacji dotyczących wersji programów używanych w Urzędzie Miasta i Gminy Ostrzeszów.
Powyższe naruszało art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości.
Wyjaśnienie w sprawie aktualnych wersji programów złożyła kierownik Referatu Księgowości: *„W Zarządzeniu nr 93/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 30 czerwca 2025 r. w sprawie polityki rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie w załączniku nr 4 pkt. II OPIS SYSTEMU INFORMATYCZNEGO, ZAWIERAJĄCY WYKAZ PROGRAMÓW WRAZ Z CHARAKTERYSTYKĄ I ZASADAMI OCHRONY DANYCH, OKREŚLENIE WERSJI OPROGRAMOWANIA zawarto zestawienie wykorzystywanych systemów. Jednocześnie przy nazwach systemów podano tylko informacje z nazwami producentów oraz opisami charakteryzującymi produkt. Brak jest natomiast informacji o aktualnych wersjach programów. W związku z faktem, iż współczesne systemy informatyczne podlegają ciągłym aktualizacjom ze względu na bezpieczeństwo oraz zmiany prawne, wpisywanie konkretnego aktualnie obowiązującego numeru wersji oprogramowania do zarządzenia Burmistrza wymuszałoby nowelizację dokumentu po każdej, nawet drobnej aktualizacji technicznej. Dlatego pod zestawieniem programów umieszczono zapis o treści „Dostawca oprogramowania zapewnia aktualizacje do zmieniających się przepisów prawa oraz postępu technologicznego w zakresie systemów informatycznych”.*
Obecny sposób ogólnego opisu oprogramowania w polityce rachunkowości z jednoczesnym przeniesieniem obowiązku aktualizacji na dostawcę, zapobiega konieczności wprowadzania nowej wersji zarządzenia po każdej aktualizacji któregokolwiek programu.
Poza tym aktualny numer wersji systemu jest zawsze i bezproblemowo dostępny do wglądu bezpośrednio w interfejsie aplikacji informatycznej dla każdej osoby upoważnionej (informacje o programie).”,

2) stwierdzono, że księgi rachunkowe Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów prowadzone są przy użyciu programu komputerowego z podziałem na dzienniki cząstkowe:
   a) dziennik dochodów (oznaczony w systemie jako Jednostka 2),
   b) dziennik wydatków (oznaczony jako Jednostka 1),
   - na co wskazuje postanowienie załącznika nr 1 do obowiązującej w Urzędzie polityki rachunkowości.
   Jednakże w polityce rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów, brak jest wskazania technicznych i organizacyjnych zasad tworzenia tych dzienników oraz sposobu ich konsolidacji.
   Powyższe narusza wymogi art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b w związku z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi dokumentacja jednostki powinna precyzyjnie określać funkcje i strukturę zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe oraz ich wzajemnych powiązań,

3) nie zachowano zasady ciągłości bilansowej, co skutkowało niezgodnością bilansu otwarcia (BO) na dzień 01.01.2025 r. oraz 01.01.2026 r. r. z bilansem zamknięcia (BZ) na dzień 31.12.2024 r. oraz 31.12.2025 r., w zakresie salda dla konta bilansowego 800 „Fundusz jednostki”.

Konto 800	Saldo	
	Wn	Ma
Dane z zestawienia obrotów i sald (BZ na 31.12.2024 r.)		141 873 232,03

Dane z zestawienia obrotów i sald (BO na 01.01.2025 r.)	14 875 864,36	156 749 096,39
Dane z zestawienia obrotów i sald (BZ na 31.12.2025 r.)		134 673 048,07
Dane z zestawienia obrotów i sald (BO na 01.01.2026 r.)	26 505 265,68	161 178 313,75

Powyższe było niezgodne z:

a) art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, które stanowią że: *„Przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły […]. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.*
b) art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym: *„Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. […]”*,

4) stwierdzono, że w księgach rachunkowych Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów (w ewidencji pozabilansowej) na dzień 31 grudnia 2025 r. nie ujęto wartości zaangażowania z tytułu poręczenia udzielonego na podstawie zarządzenia nr 111/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie poręczenia przez Miasto i Gminę Ostrzeszów kredytu bankowego dla Zakładu Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
   Jednocześnie kwota tego poręczenia w wysokości 3.000.000,00 zł została wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec IV kwartału 2025 r. (w części B, w pozycji F1, kolumna 8).
   Powyższe stanowiło naruszenie:
   a) art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości,
   b) art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
   c) art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości, poprzez prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób nierzetelny i niezapewniający ujęcia wszystkich operacji o charakterze warunkowym,

5) stwierdzono, że w ewidencji księgowej jednostki – Urząd Miasta i Gminy (Jednostka 1) na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” i koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” ujęto wpłaty na:
   a) Fundusz Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w kwocie 30.000,00 zł (§ 6170 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”; konto 224-754-75405-6170-000 – „Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu”), dokonaną na podstawie porozumienia zawartego w dniu 23 lipca 2025 r. pomiędzy Miastem i Gminą Ostrzeszów a Komendą Wojewódzką Policji w Poznaniu,
   b) Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w kwocie 23.000,00 zł (§ 6170 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”; konto 224-754-75411-6170-000 – „Komenda Powiatowa OSP”), dokonaną na podstawie umowy nr 4/2025 zawartej w dniu 19 listopada 2025 r. pomiędzy Miastem i Gminą Ostrzeszów a Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Ostrzeszowie,

pomimo, iż przedmiotowe wydatki nie stanowiły dotacji w rozumieniu art. 126 ustawy o finansach publicznych, lecz stanowią przychody tych funduszy, zgodnie z odpowiednio:

- art. 13 ust. 4e pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, ze zm., od dnia 15.05.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 636, ze zm.),
- art. 19g pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1443, ze zm., od dnia 30.09.2025 r. Dz.U. z 2025 r. poz. 1312, ze zm.).

Podobne stanowisko wyraża, m.in. Naczelny Sąd Administracyjny, który w wyroku z dnia 21 listopada 2017 r. (II GSK 37/16, ONSAiWSA 2018, nr 6, poz. 113) stwierdza: *„Aby określony wydatek można było zaklasyfikować jako dotację, z przepisu ustawowego wynikać powinno wyraźne wskazanie, że wydatek jest realizowany poprzez dotację, jaki jest charakter prawny dotacji, sposób, w jaki ustalana jest wysokość dotacji i kto jest uprawniony do otrzymania dotacji”.*

W konsekwencji te wydatki wykazano niezasadnie w pozycji „Dotacje i środki na inwestycje”, w kolumnie „Stan na koniec roku bieżącego” „Zestawienia zmian w funduszu jednostki Urząd” sporządzonego na dzień 31 grudnia 2025 r.

Działanie takie narusza zasady funkcjonowania kont 224 i 810 określone w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia.

W złożonym na tą okoliczność wyjaśnieniu Skarbnik Miasta i Gminy Ostrzeszów wskazała, że: *„Wpłaty na Fundusz Wsparcia Policji oraz na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej zostały intuicyjnie potraktowane w ewidencji księgowej w sposób analogiczny do rozliczania dotacji celowych (stąd mylne użycie konta 224). Mimo użycia błędnego konta syntetycznego, stan faktyczny został prawidłowo zidentyfikowany na koniec roku. Niewykorzystana część środków została właściwie wykazana jako należność w sprawozdaniu Rb-N za 2025 rok. Dzięki temu sprawozdanie rzetelnie odzwierciedlało finanse gminy i błąd nie miał wpływu na wiarygodność danych sprawozdawczych. Rozliczenie i zwrot niewykorzystanych środków nastąpiły terminowo i zgodnie z zawartym porozumieniem (15 stycznia 2026 r.).*

Błąd ewidencyjny został już wcześniej zidentyfikowany w ramach wewnętrznej kontroli Wyciągnięto wnioski i już od 1 stycznia 2026 r. księgowania wpłat dla Policji i Państwowej Straży Pożarnej będą odbywały się przy wykorzystaniu właściwego konto 240.”,

6) w księgach Urzędu nie założono i nie prowadzono ewidencji na pozabilansowych kontach przewidzianych w Zakładowym Planie Kont (będącym załącznikiem nr 3 do zarządzenia Nr 100/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 2 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia polityki rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie, a od 30.06.2025 r. załącznikiem nr 3 do zarządzenia Nr 93/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów w sprawie polityki rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie). Dotyczyło to następujących kont pozabilansowych:
   a) 986 „Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych”, z których dane wykazano w kolumnie 11 sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych,
   b) 987 „Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)”, z których dane wykazano w kolumnie 12 sprawozdania Rb-27S,
   c) 988 „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy – umorzenie zaległości podatkowych”, z których dane wykazano w kolumnie 13 sprawozdania Rb-27S,

d) 989 „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy – rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności", z których dane wykazano w kolumnie 14 sprawozdania Rb-27S.

Stanowiło to naruszenie:

- art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- art. 24 ust. 1 w związku z 2 ustawy o rachunkowości,
- przyjętych zasadach (polityk) rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Ostrzeszów.

W wyjaśnieniach starszy inspektor wskazał: *„W odpowiedzi na uwagę dotyczącą nieprowadzenia wszystkich kont pozabilansowych przewidzianych z zakładowym Planie Kont w ewidencji księgowej Organu oraz Urzędu Miasta i Gminy wyjaśniam:*

1. Prawidłowość wyliczeń i rzetelność sprawozdań

Kwoty wykazane w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S oraz w sprawozdaniu PDP z tytułu skutków obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń zostały wyliczone prawidłowo i rzetelnie. Wartości te wynikały bezpośrednio ze szczegółowej ewidencji podatkowej prowadzonej w programach dziedzinowych przez referat wymiaru podatków, co gwarantowało poprawność przekazywanych danych sprawozdawczych.

2. Przyczyna braku księgowań w ewidencji syntetycznej

Z uwagi na fakt, iż konta pozabilansowe nie korespondują z kontami bilansowymi i nie wpływają na wynik finansowy jednostki, a dane z systemów dziedzinowych pozwalały na prawidłowe sporządzenie sprawozdań, doszło do technicznego przeoczenia polegającego na niesporządzaniu okresowych Poleceń Księgowania (PK), które przenosiłyby te dane (sumy) z ewidencji podatkowej na konta pozabilansowe księgi głównej.",

7) naruszone zostały zasady funkcjonowania kont określone w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia:
   a) na koncie 800 „Fundusz jednostki" na dzień 01.01.2025 r. wykazano jednocześnie dwa salda: saldo Wn w kwocie 14.875.864,36 zł oraz saldo Ma w kwocie 156.749.096,39 zł.

      Analogiczna sytuacja (występowanie dwóch sald) miała miejsce również w księgach rachunkowych za 2024 rok oraz 2026 rok.

      Na dzień 31.12.2025 r. konto to wykazywało jedno saldo Ma w kwocie 134.673.048,07 zł.

      Konto 800 „Fundusz jednostki" służy do ewidencji równowartości aktywów trwałych i obrotowych jednostki budżetowej i na koniec roku (oraz na bilansowe otwarcie ksiąg) powinno wykazywać wyłącznie jedno saldo (Wn lub Ma), odzwierciedlające rzeczywisty stan funduszu jednostki.

      Kierownik Referatu Księgowości złożyła wyjaśnienie o treści: *„Wykazanie w bilansie otwarcia na koncie 800 dwóch sald (Wn i Ma) wynika wyłącznie z technicznego sposobu prezentacji danych przez system księgowy. Opisana powyżej sytuacja wynika ze sposobu, w jaki system księgowy generuje i przenosi dane na nowy rok. System przeniósł na nowy rok obrotowy oddzielnie składniki zwiększające i zmniejszające fundusz jednostki. Bilans otwarcia zawiera salda (Wn i Ma), natomiast bilans zamknięcia wykazuje tylko saldo Ma, które jest sumą dwóch kwot (z salda Wn oraz Ma).*

Wartość salda konta 800 w bilansie otwarcia (różnica między saldem Ma i Wn) jest w pełni zgodna z saldem końcowym (Ma) wykazanym w bilansie zamknięcia (BZ) roku poprzedniego, a w bilansie zamknięcia bieżącego roku system prezentuje poprawnie skompensowane saldo Ma".

Nieprawidłowość polegającą na wykazywaniu na koncie 800 „Fundusz jednostki" jednocześnie dwóch sald stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2021 (wniosek pokontrolny nr 1 pkt 3). W informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych z dnia 03.08.2022 r. (znak pisma BR.0091.67.2022) Burmistrz odnośnie wniosku nr 1 podał, że zalecił, aby: *„Konto 800 „Fundusz jednostki" prowadzić w sposób określony w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia. Saldo konta 800 winno oznaczać stan funduszu jednostki.",*

b) na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności" nie ujęto według stanu na dzień 31.12.2025 r. wszystkich operacji związanych z odpisami aktualizującymi należności zagrożonych nieściągalnością, pomimo istnienia przesłanek do ich dokonania stosownie do art. 35b ustawy o rachunkowości.

Starsza inspektor Wydziału Finansowego złożyła wyjaśnienie o treści: *„Odpowiadając na pytanie dotyczące zaewidencjonowania na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności" wszystkich odpisów należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności zgodnie z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości, uprzejmie wyjaśniam, co następuje: W toku sporządzania sprawozdania finansowego i zamykania ksiąg rachunkowych za 2025 rok, na koncie 290 dokonano odpisów aktualizujących, jednakże w wyniku niedopatrzenia nie ujęto w nich 100% należności, które spełniały przesłanki wynikające z art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.*

Powyższa sytuacja wynikała z opóźnionego przepływu informacji z komórki zajmującej się windykacją o postanowieniach komorniczych o bezskutecznej egzekucji. Pracownik merytoryczny nie dokonał pełnej, indywidualnej oceny stopnia prawdopodobieństwa nieściągalności dla wszystkich najstarszych spraw.",

c) w ewidencji księgowej Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe" nie ujęto należności długoterminowych z tytułu opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. W trakcie kontroli ustalono, że na dzień 31.12.2025 r. stan należności długoterminowych w powyższym zakresie wynosił ogółem 204.564,49 zł.

Powyższe naruszało:

- zasady funkcjonowania konta 226 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości,
- art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,

d) na koncie 226 „Należności długoterminowe" ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów przedawnione należności z tytułu opłaty adiacenckiej w łącznej kwocie 221,59 zł.

Powyższe dotyczyło należności wymagalnych w 1996 r., wobec których – pomimo nieustanowienia hipoteki na zabezpieczenie oraz zgonu dłużników – nie podjęto skutecznych działań windykacyjnych ani nie dokonano ich odpisu.

Stanowiło to naruszenie art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

Przyczyną powstania nieprawidłowości, jak wynika ze złożonych w toku kontroli wyjaśnień zastępcy dyrektora Wydziału Gospodarowania Nieruchomościami, był brak skutecznego monitorowania stanu postępowań egzekucyjnych wszczętych w 1997 roku i 2000 roku przed Urzędem Skarbowym w Ostrzeszowie oraz zaniechanie weryfikacji statusu prawnego dłużników i stopnia wymagalności przedmiotowych roszczeń,

e) na koncie 226 „Należności długoterminowe" nie ujęto rozłożonych na raty zaległości podatkowych przypadających do spłaty w latach 2026-2027 na podstawie wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów decyzji:
   - FIN.3120.17.2025.D w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości z dnia 21.10.2025 r.,
   - FIN.3120.19.2025.D w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości z dnia 10.12.2025 r.

   Starszy inspektor złożył wyjaśnienie o treści: *„W ewidencji księgowej Urzędu Miasta i Gminy na dzień 31.12.2025 r. brak na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe" kwot wynikających z decyzji o rozłożeniu zaległości na raty (w części wymagalnej powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) było wynikiem technicznego niedopatrzenia podczas prac zamykających rok obrotowy 2025. Pominięto operację przeksięgowania długoterminowej części należności z konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych" na konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe" Informuję, że błąd ten miał charakter czysto ewidencyjny."*

   Powyższe naruszyło:
   - zasady funkcjonowania konta 226 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości,
   - art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
   - art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości.

   W konsekwencji w sporządzonym w dniu 26.01.2026 r. bilansie Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów na dzień 31.12.2025 r:
   - w pozycji A.III. „Należności długoterminowe" w aktywach bilansu nie wykazano należności długoterminowych,
   - pozycja B.II „Należności krótkoterminowe" została zawyżona o kwoty należności długoterminowych wynikających z wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów decyzji w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych.

   Zgodnie z definicją należności krótkoterminowych określoną w art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości, należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

   Powyższe naruszało art. 4 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości,

f) na koncie 245 „Wpływy do wyjaśnienia" ewidencjonowano wpływy z odsetek od środków zgromadzonych ma rachunku bankowym.

   Kierownika Referatu Księgowości złożył wyjaśnienie o treści: „*W księgach Urzędu na koncie 245 „Wpływy do wyjaśnienia" zapisywano wpływy z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym (dodatnie saldo), które po zakończeniu każdego kwartału są naliczane i przekazywane przez bank na rachunek Urzędu.*

W kolejnym etapie wpływy z odsetek bankowych na bieżąco przekazywano na rachunek dochodów gminy.
Dnia 31.12.2025 bank naliczył i przekazał kwotę odsetek w wysokości 52,53 zł, która została zapisana na koncie 245. Następnie dn. 05.01.2026 została przekazana na konto dochodów gminy. Powyższe operacje skutkowały nie tylko technicznym zawyżeniem obrotów konta 245, ale miały również wpływ na dodatnie saldo konta w chwili zamknięcia roku.
Księgowanie odsetek na koncie 245 „Wpływy do wyjaśnienia" wynikało z błędnej interpretacji zapisów zawartych w polityce rachunkowości w zakresie kwalifikacji należności finansowych. Omyłkowo potraktowano naliczone odsetki jako kwoty wpłacone i niewyjaśnione, zamiast dokonywania zapisów bezpośrednio na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki".",

g) zobowiązania wobec Wielkopolskiej Izby Rolniczej z tytułu wpłaty 2% wpływów z podatku rolnego ujmowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami" zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki".
Zastępca kierownika Referatu Księgowości złożył wyjaśnienie o treści: *„Rozrachunki z Wielkopolską Izbą Rolniczą były ewidencjonowane na koncie 201„Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami", ponieważ jednostka traktowała je jako zobowiązania wynikające z bieżących rozliczeń z podmiotem zewnętrznym. Księgowanie to nie wpłynęło na prawidłowe ustalenie stanu zobowiązań oraz na rzetelność sprawozdań finansowych.*
Jednocześnie informuję, iż zgodnie z zaleceniami w 2026 roku w/w rozliczenia będą ewidencjonowane na koncie 240 "Pozostałe rozrachunki".",

h) dla konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych" w Jednostce 1 (Wydatki) nie prowadzono w ciągu roku ewidencji analitycznej, zapisy na tym koncie traktowano jako zapisy czysto techniczne, a zapisy prowadzone w dziennikach częściowych oddzielnie dla dochodów i wydatków traktowano jako księgowania na koncie 221.
W dniu 30.12.2025 r. na podstawie dowodu PK nr 175 dokonano zbiorczego zaewidencjonowania obrotów rocznych (Wn i Ma) oraz jednoczesnego wyksięgowania kwot z bilansu otwarcia (BO) na rok 2025. W wyniku błędu księgowego kwotę należności wynikających ze zobowiązań w wysokości 138.567,17 zł omyłkowo wyksięgowano z konta analitycznego 221-000-00000-0000-0001 zamiast z prawidłowego konta 221-000-00000-0000-0002.
Doprowadziło to do powstania nieuzasadnionej różnicy pomiędzy saldami wykazanymi w Jednostce 1 (Wydatki) a Jednostce 2 (Dochody) oraz sztucznego zawyżenia obrotów po obu stronach konta 221 o kwotę 138.567,17 zł.
Kierownik Referatu Księgowości złożyła wyjaśnienie o treści: *„Należności na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych" przez cały rok ewidencjonowane były księgach Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów (jednostka) - numer 2. Przed zamknięciem ksiąg stworzony został zapis w dowodzie PK Nr 175 w księgach Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów (jednostka) - numer 1, w którym ujęto zbiorczo obroty z całego roku po stronie salda (Wn i Ma). W tym samym dowodzie PK Nr 175 wyksięgowano również kwoty, które pojawiły się w bilansie otwarcia 2025 roku. Po stronie salda (Ma) kwotę należności, a po stronie salda (Wn) kwotę należności wynikających ze zobowiązań. Niestety omyłkowo kwotę należności wynikających ze zobowiązań wyksięgowano z konta pozycji należności (konto 221-000-00000-0000-0001, zamiast prawidłowego 221-000-00000-0000-0002). W ten sposób sztucznie*

zawyżono obroty po obu stronach należności w wysokości nieprawidłowo wyksięgowanej kwoty 138 567,17 zł. Ostatecznie opisana nieprawidłowość nie wpłynęła na pozostałe wyniki finansowe rozliczane podczas zamykania kont, gdyż była tylko technicznym pomocniczym zapisem w księgach Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów (jednostka) – baza numer 1. W sprawozdaniach rocznych wszystkie kwoty należności zostały prawidłowo wykazane.",

8) przy ewidencjonowaniu zwrotów środków na wydatki dokonywanych przez jednostki organizacyjne stosowano zasadę zapisu technicznego mającą na celu zachowanie tzw. „czystości obrotów".
Zasady tej nie dochowano jednak w przypadku zwrotów kwot: 123,60 zł oraz 0,48 zł. W rezultacie doszło do zawyżenia obrotów na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych".
Stanowiło to naruszenie zasad funkcjonowania tego konta określonych w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącym załącznikiem nr 2 do rozporządzenia.
Ponadto obowiązujące zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów: nr 100/2023 z dnia 02.06.2023 roku i nr 93/2025 z dnia 30.05.2025 roku w sprawie Zasad (polityki) Rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy nie definiowało przesłanek do stosowania ujemnego zapisu technicznego w ramach konta 223.
Starszy inspektor wyjaśnił, że: *„Zawyżenie obrotów na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych" w roku 2025 na kwotę 123,60 zł dotyczy środków na realizację wydatków dotyczące konta opłaty za odpady komunalne. Wyjaśniam, że sytuacja ta wynikała z niezamierzonego błędu technicznego przy księgowaniu zwrotu środków na realizację wydatków. Zamiast zastosować zapis ujemny po obu stronach (tzw. Storno czerwone, minusowe dwustronne), operacja zwrotu środków została zaksięgowana zapisem zwykłym (dodatnim) 133 Wn /223 Ma. Skutkowało to technicznym zawyżeniem obrotów konta 223.*
Jednocześnie pragnę podkreślić, że:
1. Pomyłka miała charakter czysto techniczny i nie spowodowała zniekształcenia salda końcowego konta 223.
2. Sposób zaksięgowania nie wpłynął na poprawność ostatecznego rozliczenia wydatków budżetowych ani na rzetelność sprawozdania finansowego jednostki".
oraz
„Zawyżenie obrotów na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych" w roku 2025 na kwotę 0,48 zł dotyczy zwrotu środków przekazanych na realizację wydatków dotyczących konta projektu „Dobry Start w Przyszłość" realizowanego przez Szkołę Podstawową Nr 1 w Ostrzeszowie. Wyjaśniam, że sytuacja ta wynikała z niezamierzonego błędu technicznego przy księgowaniu zwrotu środków na realizację wydatków. Zwrotu środków dokonano dnia 31.12.2025 r. na konto projektowe w łącznej kwocie (należność główna oraz odsetki). O fakcie przekazania odsetek Szkoła Podstawowa 1 (ZOPO) - poinformował Urząd Miasta i Gminy dopiero w styczniu 2026 r. W związku z zaistniałą sytuacją Urząd sporządził dokument PK nr 37 w dniu 30.12.2025 r. w którym dokonał przeksięgowania z konta 222-801-80101-0920-0028 na konto 223-000-00000-0020-0028 kwoty 0,48 zł. nie zastosował zapis ujemnego po obu stronach (tzw. storno czerwone, minusowanie dwustronne).
Jednocześnie pragnę podkreślić, że:
1. Pomyłka miała charakter czysto techniczny i nie spowodowała zniekształcenia salda końcowego konta 223.

2. Sposób zaksięgowania nie wpłynął na poprawność ostatecznego rozliczenia wydatków budżetowych ani na rzetelność sprawozdania finansowego jednostki.",

9) w zakresie terminowości ujmowania zdarzeń w księgach rachunkowych ustalono, że:
   1) wartości udziałów w kapitale zakładowym:
      a) spółki Oświetlenie uliczne i drogowe sp. z o. o. z siedzibą w Kaliszu w kwocie 9.000 zł,
      b) spółki Zakład Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o. o. w kwocie 350.000 zł

      - ewidencjonowano w księgach Urzędu na koncie 030 „Długoterminowe aktywa finansowe" w momencie wydania zarządzenia Burmistrza o przekazaniu środków finansowych oraz ich faktycznego przelewu na rachunek bankowy spółki. Ewidencjonowanie podwyższenia wartości aktywów finansowych następowało zatem przed formalnym dokonaniem wpisu podwyższenia kapitału zakładowego spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym („KRS").
      Zmiany w kapitale zakładowym spółki w myśl art. 36 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z art. 262 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18, ze zm.) następują z chwilą wpisania ich do rejestru.
      Ujęcie na koncie 030 powinno nastąpić w dacie wpisu do rejestru, ponieważ w tym momencie następuje podwyższenie kapitały zakładowego, a wartość udziałów ujęta w księgach rachunkowych będzie taka sama jak ujawniona w KRS.
      Działanie takie naruszyło:
      - art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości stanowiący, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia, stanowiącym, że okresem sprawozdawczym jest miesiąc,
      - art. 24 ust. 1 w związku ust. 2 ustawy o rachunkowości, stosownie do których księgi rachunkowe należy prowadzić tak, aby dokonywane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty.

      Skarbnik Miasta i Gminy Ostrzeszów złożyła wyjaśnienie o treści: *W odpowiedzi na zapytanie dotyczące momentu ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów zwiększenia wartości udziałów w spółkach, wyjaśniam co następuje:*
      W latach ubiegłych w naszym Urzędzie stosowano praktykę ewidencjonowania zwiększenia wartości udziałów na koncie 030 („Długoterminowe aktywa finansowe") po uprzednim wydaniu stosowanego zarządzenia Burmistrz o przekazaniu środków oraz ich faktycznego przelewu na rachunek bankowy spółki. Powyższe podejście wynikało z przyjętego uproszczenia i utożsamiania momentu zaangażowania (wydatkowania) środków finansowych Urzędu z momentem nabycia aktywów finansowych.
      Jednocześnie informuję, że w wyniku weryfikacji zagadnienia przez audytora wewnętrznego, zalecono zmianę tej praktyki. […]
      Począwszy od bieżącego - 2026 roku, przekazane spółkom środki pieniężne na podwyższenie kapitału zakładowego, do czasu dokonania wpisu w KRS, są ujmowane na koncie rozrachunkowym (konto 240 „Pozostałe rozrachunki"). Przeksięgowanie wartości udziałów na konto 030 następuje obecnie ściśle pod datą postanowienia sądu o wpisie podwyższenia kapitału do Krajowego Rejestru Sądowego.",

   2) nieterminowo wyksięgowano z ewidencji księgowej Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów 15 działek ewidencyjnych (pozycje od 70 do 84 wykazu stanów i sald dla

konta 011 „Środki trwałe”) o łącznej wartości 18.001,26 zł, które z mocy prawa przeszły na własność Województwa Wielkopolskiego.
Operację tę ujęto po stronie Ma konta 011 na podstawie dokumentu LT/00034 dopiero w dniu 30 grudnia 2025 r., pomimo że decyzja Ministra Rozwoju i Technologii nr DLI-I.7621.11.2021.LB.16 (IM) kończąca postępowanie odwoławcze i oznaczająca, że decyzja wywłaszczeniowa Wojewody Wielkopolskiego nr 2/2021 stała się ostateczna, została wydana 8 sierpnia 2024 r. (wpływ do Urzędu 9 sierpnia 2024 r., l.dz. 11.589/24). Skutkowało to 16-miesięcznym opóźnieniem w ujęciu zdarzenia w księgach rachunkowych.
Działanie takie naruszyło:
a) art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia,
b) art. 24 ust. 1 w związku ust. 2 ustawy o rachunkowości.

3. W trakcie kontroli stwierdzono błędne sporządzenie sprawozdania finansowego Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów:

1) w bilansie Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów po stronie aktywów w pozycji A.III „Należności długoterminowe” wykazano:
   a) należności zabezpieczone hipoteką (podatki) w wysokości 1.225.988,83 zł ewidencjonowane w księgach Urzędu na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
   b) należność ewidencjonowaną na koncie 226 „Należności długoterminowe” w kwocie 221,59 zł (opłata adiacencka), która uległa przedawnieniu.

   Należności zabezpieczone hipoteką, których termin wymagalności minął, winny być zaliczane, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) do należności krótkoterminowych,

2) w bilansie Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów po stronie aktywów w pozycji A.III „Należności długoterminowe” jednostka nie wykazała kwoty należności długoterminowych wynikających z decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych, których termin płatności przypadał na lata 2026-2027. Należność została wykazana w pozycji B.II „Należności krótkoterminowe”,

3) w związku z nieprawidłowym ujęciem salda Wn oraz Ma konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, wynikającym z błędnego przeksięgowania sald konta 221 z Jednostki 2 (Urząd Miasta i Gminy – dochody) do Jednostki 1 (Urząd Miasta i Gminy – wydatki) dane wykazane w bilansie Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów zostały zawyżone o kwotę 138.567,17 zł.
   Prawidłowa suma bilansowa winna wynosić 259.456.514,94 zł.

Nieprawidłowości wykazane w sprawozdaniu finansowym Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów wpłynęły bezpośrednio na zniekształcenie danych ujętych w bilansie łącznym Miasta i Gminy Ostrzeszów.
Powyższe naruszyło art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) w związku z § 23 ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342, ze zm.).

Kierownik Referatu Księgowości złożyła wyjaśnienie o treści: *„Saldo wykazane w bilansie Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów na dzień 31.12.2025 r. w wierszu A.III „Należności długoterminowe" aktywów składało się z sumy dwóch kont:*

- *Saldo (Wn) konta 221, dot. tylko pozycji zabezpieczonych wpisami na hipotekę (zgodnie z załączonym wydrukiem;*
- *Saldo (Wn) konta 226".*

4. Kontrola sprawozdań sporządzonych na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652) wykazała, że w sprawozdaniu jednostkowym Rb-N Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2025 roku w wierszu N3. „Gotówka i depozyty" wykazano kwotę 22.647.835,10 zł, podczas gdy kwota depozytów wynikająca z ewidencji kont budżetu i Urzędu wynosiła 14.370.521,03 zł.
   Różnica wyniosła 8.277.314,07 zł.
   Ustalono, że kwoty depozytów na żądanie nie pomniejszono o środki, które gmina była zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale i środki, które otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego - kwartału następnego roku budżetowego:
   1) subwencję otrzymaną w grudniu 2025 r. należne za styczeń na 2026 r.,
   2) udziały w podatku otrzymane w grudniu 2025 r. należne za styczeń 2026 r.,
   3) zwroty dotacji do Urzędu Wojewódzkiego, Krajowego Biura Wyborczego

   natomiast powiększono o dochody z Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy uzyskane w styczniu 2025 r. należne za grudzień 2024 r.
   Działanie takie narusza:
   1) § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, z którego wynika obowiązek sporządzania sprawozdania na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki,
   2) § 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, z którego wynika obowiązek rzetelnego i prawidłowego pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym sporządzania sprawozdania,
   3) § 13 ust. 1 pkt 4 lit. a Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, z którego wynika, że: *„w sprawozdaniu za IV kwartał - jednostka nie wykazuje środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, otrzymanych od innej jednostki lub na rzecz innej jednostki, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale, z uwzględnieniem okresu przejściowego, np. dotacji, […]. Jednostka nie wykazuje również środków, które otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego - kwartału następnego roku budżetowego. […]".*

   W dniu 10.06.2026 r. dokonano korekty nr 3 sprawozdania Rb-N w zakresie wielkości wykazanych depozytów oraz należności z Urzędu Skarbowego. Po korekcie kwoty depozytów na żądanie były zgodne z ewidencją księgową Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów.
   W związku z powyższym nie sformułowano zalecenia.

Nieprawidłowość polegającą na wykazaniu nieprawidłowej kwoty w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2021 roku w wierszu N3 „Gotówka i depozyty" stwierdzono także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej za rok 2021 (wniosek pokontrolny nr 6 pkt 1). W związku ze sporządzeniem korekty sprawozdania z datą 22.04.2022 r. także wówczas nie sformułowano wniosku pokontrolnego.

5. Kontrola sprawozdań budżetowych za rok 2025 wykazała naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133), a mianowicie:

   1) w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Miasta i Gminy Ostrzeszów za 2025 rok nie wykazano skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczonych za okres sprawozdawczy w klasyfikacji budżetowej:
      a) dział 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska", rozdział 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi", paragraf 0490 „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw":
         - kol. 13 „umorzenie zaległości podatkowych" kwota 18.628,21 zł,
         - kol. 14 „rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru" kwota 9.734,73 zł,
      b) dział 900, rozdział 90002, paragraf 0910 „Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat":
         - kol. 13 „umorzenie zaległości podatkowych" kwota 1.241,00 zł,
         - kol. 14 „rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru" kwota 3.252,00 zł.

      Powyższe naruszyło:
      - § 9 ust. 1 rozporządzenia,
      - § 3 ust. 1 pkt 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 38 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

      W dniu 08.06.2026 r. dokonano korekty nr 2 sprawozdania Rb-27S w zakresie ww. skutków. Wobec czego odstępuje się od sformułowania zaleceń,

   2) w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Miasta i Gminy Ostrzeszów za 2025 rok w kol. 4 „Plan (po zmianach)" wykazano planowane dochody 176.881.692,07 zł, które nie wynikały z ewidencji konta 991 „Planowane dochody budżetu" (która wykazywały kwotę 181.138.249,18 zł).

      Powyższe naruszyło:
      - § 9 ust. 1 rozporządzenia,
      - § 9 ust. 2 rozporządzenia,
      - § 3 ust. 1 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 38 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

      Powodem naruszenia było zawyżenie obrotów na koncie 991.

      Stanowiło to naruszenie art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.), zgodnie z którymi księgi

rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i bezbłędnie, tak aby dokonywane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty.
Starszy Inspektor złożył następujące wyjaśnienie: *„W wyniku weryfikacji zapisów na koncie 991 „Planowane dochody budżetu" stwierdzono zawyżenie obrotów zarówno po stronie Wn, jak i Ma. Przyczyną niezgodności były błędne ustawienia automatycznego schematu księgowania zmian planu dochodów w systemie finansowo-księgowym (programu FKB)*

1. *Błędny mechanizm: Automat zamiast księgować zmniejszenie planu dochodów (zmiana na minus) zapisem stornującym po stronie Ma, dokonywał zapisu technicznego po stronie Wn (zmiana planu na plus, ale błędnie zinterpretowana jako zwiększenie Wn).*
2. *Skutek: W efekcie, zamiast zmniejszenia obrotów, nastąpiło ich sztuczne zawyżenie (zapisy Wn błędnie zwiększały obroty strony Wn zamiast zmniejszać obroty strony Ma). Zgodnie z zasadami, zmiany zmniejszające plan powinny być ewidencjonowane po stronie Wn, ale w powiązaniu z korektą techniczną.*

Powyższe błędy nie wpłynęły na salda końcowe konta 991, a jedynie na techniczne zawyżenie obrotów. Kwoty planów konta 991 w sprawozdaniu Rb-27S Miasta i Gminy Ostrzeszów wykazano prawidłowo.",

3) w toku weryfikacji rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów za 2025 rok stwierdzono niezgodność pomiędzy danymi wykazanymi w kolumnie „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego" a zapisami w księgach rachunkowych jednostki.
W kolumnie 8 sprawozdania wykazano zobowiązania w wysokości 1.372.818,73 zł, podczas, gdy saldo kont wynosiło 1.372.806,93 zł.
Powyższe naruszyło:
- § 9 ust. 1 rozporządzenia,
- § 9 ust. 2 rozporządzenia,

Z wyjaśnienia podinspektora Wydziału Finansowego wynika, że: *„Kwoty zobowiązań wykazane z rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2025 rok wynikają z sumy sald kont n/w :*
201 – 650 697,91 zł
231 – 581036,73 zł
240 – 29 573,49 zł
229 – 111 528,60 zł
Co daje kwotę 1 372 818 ,73 zł (...).
11,80 jest to kwota należności wynikająca z korekty faktury wystawionej w 2025 roku przez Pocztę Polską. (Firma dokonała zwrot środków w 2026 roku). Kwota 11,80 została ujęta w sprawozdaniu RB-N w pozycji N5.1. Przez niedopatrzenie w sprawozdaniu RB-28S kwota zobowiązań dotycząca kontrahenta – Poczta Polska nie została pomniejszona o kwotę należności tj. 11,80 zł.".
Dane przyjęte do sprawozdania nie wynikały z prowadzonych ksiąg rachunkowych,

4) w toku weryfikacji rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Miasta i Gminy Ostrzeszów za 2025 rok stwierdzono niezgodność pomiędzy danymi wykazanymi w kolumnie „Zaangażowanie" a zapisami w księgach rachunkowych jednostki.
W kolumnie 6 sprawozdania wykazano zaangażowanie w wysokości 73.213.132,27 zł, podczas gdy saldo Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego" na dzień 31.12.2025 r. wynosiło 72.532.167,36 zł.

Różnica wyniosła 680.964,91 zł.
Powyższe naruszyło:
– § 9 ust. 1 rozporządzenia,
– § 9 ust. 2 rozporządzenia.
Podinspektor Wydziału Finansowego złożyła wyjaśnienia o treści: *„(...) Kwoty wykazane z zaangażowaniu w rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2025 rok wynikają z sumy wydatków budżetowych za 2025 rok oraz kwoty zobowiązań pomniejszonych o kwotę zobowiązań dot. „13" dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2025 – 691 853,82 zł*
750-75011-4040 kwota 7000 zł
750-75011-4110 kwota 1185,10 zł
750-75011-4120 kwota 171,50 zł
750-75023-4040 kwota 94 962,45 zł
750-75023-4120 kwota 11 092,13 zł
750-75023-4710 kwota 862,49 zł
900-90002-4040 kwota 13 123,92 zł
900-90002-4110 kwota 2221,88 zł
900-90002-4120 kwota 321,54 zł".

6. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie prawidłowości wymiaru, poboru oraz poprawności ewidencji podatków w badanej w trakcie kontroli próbie stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy:
   - ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm. a od 28.01.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 111, ze zm.),
   - ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, ze zm. a od 02.06.2025 r. Dz., U. 2025 r. poz. 707),
   - ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, ze zm., a od 31.01.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 132, ze zm.),

   a mianowicie:

   1) w kontrolowanych przypadkach (konta nr: 00006081, 00005231, 00004119, 00008552, 00000755, 00000360, 00000169, 00001397) przypisu zobowiązań podatkowych na 2025 rok, wynikających z decyzji wymiarowych Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów, dokonywano w księgach rachunkowych w dniu 04.02.2025 r., a nie pod datą doręczenia decyzji.
      Powyższe naruszało:
      a) art. 21 § 1 pkt 2 w związku z art. 5 ustawy Ordynacja podatkowa, z których wynika, że zobowiązanie podatnika do zapłacenia na rzecz gminy podatku w wysokości, w terminie oraz w miejscu określonych w ustawach podatkowych, powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania,
      b) art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia,
      c) § 3 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 2 ust. 1 pkt 3, 10, 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), z których wynika obowiązek komórki organizacyjnej w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego zajmującej się rachunkowością podatków prowadzenia w księgach rachunkowych urzędu prawidłowej ewidencji zobowiązań podatkowych stanowiących obciążenie konta podatnika (przypisów), udokumentowanych decyzjami.

Inspektor ds. wymiaru podatku złożyła wyjaśnienie o treści: *„Daty decyzji wymiarowych nanoszone są następująco:*

- *decyzje doręczone do dnia 28 lutego 2025 roku mają wprowadzoną taką samą datę odbioru dla wszystkich Podatników ze względu na ograniczone możliwości czasowe głównie ze względu na termin składania wniosków na zwrot podatku akcyzowego od 1 lutego i ze wzrostem intensywności pracy również po zakończeniu wymiaru. Nasze postępowanie nie ma jednak wpływu na terminy raty podatku i wpłat czy ewentualnych odsetek; ponieważ zachowany jest warunek doręczenia decyzji na 14 dni przed terminem zapłaty I raty*
- *decyzje doręczone po 28 lutego 2025 roku mają wprowadzone daty doręczenia indywidualnie dla każdego Podatnika zgodnie z dniem ich doręczenia.”,*

2) stwierdzono, że we wszystkich kontrolowanych przypadkach brakowało załączników do informacji IN-1 o nieruchomościach i obiektach budowlanych składanych przez podatników w 2025 roku.
   Brak przedmiotowych dokumentów uniemożliwia weryfikację danych zawartych w informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych.
   Stanowiło to naruszenie art. 272 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa w związku z:
   a) art. 6 ust. 6, 10 i 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
   b) objaśnieniem do części E Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych IN-1 będącej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. poz. 1104).

   Brak wymaganych załączników stanowi także uchybienie w zakresie kompletności i rzetelności prowadzonej dokumentacji podatkowej oraz może wpływać na prawidłowość ustaleń w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości.
   Starsi inspektorzy ds. wymiaru podatków złożyli wyjaśnienie o treści: *„Przy składanych informacjach IN-1 zdarza się, że brakuje załączników, ale w określonych przypadkach: Jeśli chodzi o załącznik ZIN-1 wymagamy go u osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, gdy potrzebujemy dodatkowych danych np. co składa się na wartość budowli. Wymagamy go też w przypadkach, gdy brakuje nam danych w dostępnych źródłach informacji o danej nieruchomości. Najczęściej dane te uzyskujemy podczas wizyty Podatników w biurze oraz z ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego stosując art. 187 par. 3 ustawy Ordynacja podatkowa stanowiący, że organ jest obowiązany zebrać i rozpatrzeć cały materiał dowodowy, natomiast fakty powszechnie znane i znane organowi z urzędu nie wymagają dowodu.*
   W przypadku załącznika ZIN-2 stosujemy go w przypadku, gdy faktycznie grunty, budynki i budowle podlegają zwolnieniu z ustawy.
   Natomiast załącznik ZIN-3 nie stosujemy w przypadku małżonków z jednym adresem zamieszkania, a taką informację najczęściej otrzymujemy, gdy Podatnik przychodzi do biura złożyć informację podatkową.”,

3) stwierdzono przypadek ustalenia przez organ podatkowy niewłaściwej wysokości rat podatku od nieruchomości.
   Obowiązek podatkowy podatnika (konto nr 00006081) powstał wobec jednego przedmiotu opodatkowania od stycznia 2025 r. a wobec drugiego przedmiotu opodatkowania wygasł od stycznia 2025 r.
   W decyzji z dnia 28 marca 2025 r. nie zmieniono proporcjonalnie wysokości I raty podatku (mimo takiego obowiązku), pozostałe raty podatku dopasowano do całej sumy zobowiązania podatkowego zamiast dokonać proporcjonalnej zmiany wszystkich rat.

Stanowiło to naruszenie art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,

4) w decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów nr FIN.3120.19.2025.D w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości z dnia 10.12.2025 r. rozłożono na 20 rat zaległości podatkowe w podatku od nieruchomości w kwocie 6.138,00 zł, w której ujęto również koszty upomnienia w kwocie 16,00 zł.
Działanie to naruszyło art. 67a § 1 pkt 2 w związku z art. 3 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, które uprawniają organ podatkowy do odraczania lub rozkładania na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, ale nie obejmuje to kosztów upomnienia.
Koszty upomnienia stanowią niepodatkową należność budżetową o charakterze publicznoprawnym, do której zastosowanie mają przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
Starszy inspektor złożyła wyjaśnienie o treści: „*W związku z ujawnioną nieprawidłowością dotyczącą kwoty 16,00 zł informuję, że podczas weryfikacji danych błędnie odczytałam zapis znajdujący się na wydruku z programu WIP+. Kwota 16,00 zł, która stanowiła koszty upomnienia, została przeze mnie omyłkowo zakwalifikowana jako należność główna (kapitał), ponieważ na wydruku widniała w rubryce dotyczącej kapitału. W konsekwencji błędnie zinterpretowałam charakter tej należności. Pomyłka wynikała wyłącznie z nieprawidłowego odczytania danych zawartych w systemie i nie była działaniem celowym. Po stwierdzeniu błędu dokonałam ponownej analizy dokumentacji i poprawiłam wskazaną kwotę.”,*

5) nie przeksięgowano nadpłat podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego od osób fizycznych powstałych w latach 2019 - 2020 w wysokości 1.889,11 zł, do której, na podstawie art. 80 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, wygasło prawo do zwrotu.
Było niezgodne z:
   a) art. 20 ust. 1 ustawy dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) w związku z art. 80 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
   b) art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Wyjaśnienie w sprawie nadpłat przedawnionych złożyła starsza inspektor Wydziału Finansowego o treści: *„Nadpłaty przedawnione wykazane na kontach podatników powstały najczęściej w wyniku błędnych lub podwójnych wpłat, wpłat dokonanych w niewłaściwej wysokości, zmian wymiaru podatku po dokonaniu wpłaty, a także braku możliwości skutecznego dokonania zwrotu z uwagi na nieaktualne dane adresowe podatników, brak wskazanego rachunku bankowego lub brak możliwości nawiązania kontaktu z podatnikami.*
W celu dokonania zwrotu nadpłat podejmowane są działania polegające na analizie kont podatników, weryfikacji danych, kierowaniu korespondencji oraz próbach kontaktu telefonicznego z podatnikami. Pomimo podjętych czynności nie zawsze jest możliwe ustalenie osób uprawnionych do odbioru środków ani pozyskanie danych niezbędnych do dokonania zwrotu.
Kwota nadpłat przedawnionych wynosi 1.889,11 zł. Nadpłaty te nadal figurują na kontach podatników z uwagi na podejmowane uprzednio działania zmierzające do ustalenia osób uprawnionych do ich odbioru oraz brak możliwości skutecznego doręczenia środków. Po dokonaniu analizy stanu ewidencyjnego kont podatników zostaną podjęte niezwłoczne czynności w zakresie uporządkowania zapisów księgowych oraz dokonania stosownych odpisów i wyksięgowań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.”,

6) stwierdzono przypadek zastosowania stawek podatku od środków transportowych w wysokościach niezgodnych z obowiązującą uchwałą Nr VII/50/2024 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 31 października 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2025 rok (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 9088). Nieprawidłowość dotyczyła trzech pojazdów:
   a) samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej (DMC) powyżej 5,5 t do 9 t włącznie, rok produkcji powyżej 10 lat, z certyfikatem EURO – zastosowano stawkę przewidzianą dla pojazdu o roku produkcji do 10 lat,
   b) samochodu ciężarowego o DMC powyżej 9 t i poniżej 12 t, rok produkcji powyżej 10 lat, z certyfikatem EURO – zastosowano stawkę przewidzianą dla pojazdu o roku produkcji do 10 lat bez certyfikatu,
   c) samochodu ciężarowego o DMC powyżej 9 t i poniżej 12 t włącznie, rok produkcji powyżej 10 lat, z certyfikatem EURO – zastosowano stawkę przewidzianą dla pojazdu o roku produkcji do 10 lat.

   Powyższe skutkowało zaniżeniem dochodów gminy w 2025 roku o łączną kwotę 295,00 zł.

   W trakcie czynności kontrolnych podatnik złożył korektę deklaracji za 2025 rok oraz 2026 rok oraz w dniu 28.05.2026 r. dokonał wpłaty zaległego podatku wraz z odsetkami w kwocie 34,00 zł.

   Stanowiło to naruszenie art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa w związku §1 pkt 7 lit. b uchwały nr VII/50/2024 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 31 października 2024 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2025 rok.

   Wyjaśnienie złożył starszy inspektor o treści: „*Podatnik w dniu 27.05.2026 złożył korektę deklaracji DT-1 ze zmianą stawki na rok 2025 i za rok 2026 oraz dokonał wpłaty zaległości wraz z odsetkami.”,*

7) w badanej próbie kontrolnej obejmującej podatników będących osobami fizycznymi, stwierdzono brak niezwłocznego podejmowania czynności windykacyjnych i egzekucyjnych wobec dłużników z tytułu podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego (konta wymiarowe o numerach: 00009356, 00006008, 00004536, 00006962, 00003646, 00007771).

   W objętych kontrolą przypadkach dopuszczano do zwłoki w podejmowaniu kolejnych działań windykacyjnych polegających na wystawianiu upomnień, a w dalszej kolejności – tytułów wykonawczych i kierowaniu ich do właściwego miejscowo urzędu skarbowego.

   Niepodejmowanie lub podejmowanie w stosunku do dłużników czynności przewidzianych w postępowaniu egzekucyjnym ze znaczną zwłoką naruszyło:
   a) art. 6 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w związku z:
      – § 3 pkt 1 rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 316) - nakładających na wierzyciela obowiązek przesłania, co do zasady niezwłocznie, upomnienia zobowiązanemu,
      – art. 26 § 1 i § 1c ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji - nakładających na wierzyciela obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego, sporządzenia wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjne oraz przekazania ich do organu egzekucyjnego,
   b) art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm., a od 28.10.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do

ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania,

c) § 3 pkt 3 w związku z § 2 ust. 1 pkt 3 i pkt 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego. (Dz. U. Nr 208 poz. 1375), stanowiących o obowiązku terminowego podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych, takich jak upomnienia, tytuły wykonawcze przez komórkę organizacyjną w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego prowadzącą rachunkowość podatków,

8) wystąpił przypadek podatnika (dla którego prowadzono konto nr 01-00000476), który składając deklaracje na podatek od środków transportowych (DT-1) związane z powstaniem lub wygaśnięciem obowiązku podatkowego w trakcie roku podatkowego, każdorazowo w części C. „Obowiązek składania deklaracji" (poz. 18) błędnie wskazywał jako przyczynę „korektę deklaracji" (kwadrat nr 5).
Stanowiło to naruszenie art. 272 pkt 2 oraz art. 274 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa, poprzez zaniechanie podjęcia czynności sprawdzających i niewezwanie podatnika do złożenia wyjaśnień lub poprawienia deklaracji wypełnionej niezgodnie z ustalonymi wymaganiami,

9) w przypadku podatników z tytułu podatku od środków transportowych, dla których prowadzono konta szczegółowe:
   a) nr 01-00000476 (osoby fizyczne),
   b) nr 02-00000044, 02-00000028 (osoby prawne)
   - podatnicy ci złożyli deklaracje po terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego, co nie zostało odnotowane przez organ podatkowy.
   Stanowiło to naruszenie art. 272 pkt 1 lit. a ustawy Ordynacja podatkowa w związku z art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,

10) przypis podatku od środków transportowych księgowano w terminach innych niż data złożonych deklaracji na podatek od środków transportowych (konta podatkowe nr 01-00000476 – osoby fizyczne, nr 02-00000028 oraz nr 02-00000044 – osoby prawne).
    Powyższe naruszało:
    a) art. 21 §1 pkt 1 w związku z art. 5 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z których wynika, że zobowiązanie podatnika do zapłacenia na rzecz gminy podatku od środków transportowych w wysokości, w terminie oraz w miejscu określonych w ustawie, powstaje z dniem złożenia deklaracji na ten podatek na dany rok podatkowy,
    a) § 3 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 2 ust. 1 pkt 3, 10, 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), z których wynika obowiązek komórki organizacyjnej w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego zajmującej się rachunkowością podatków prowadzenia w księgach rachunkowych urzędu prawidłowej ewidencji zobowiązań podatkowych stanowiących obciążenie konta podatnika (przypisów), udokumentowanych deklaracjami podatkowymi, z których wynika zobowiązanie podatkowe.

7. Sprawy z zakresu zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Skarbnika Miasta i Gminy Ostrzeszów, w których zaistniały przesłanki do wyłączenia organu na podstawie art. 132 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm. a od 28.01.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 111, ze zm.), nie zostały przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kaliszu celem wyznaczenia innego organu do ich rozpatrzenia.
   Stanowiło to naruszenie:
   1) art. 132 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa nakazującego wyłączenie burmistrza, jego zastępców oraz skarbnika jednostki samorządu terytorialnego od załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych lub innych spraw normowanych przepisami prawa podatkowego,
   2) art. 278 ustawy Ordynacja podatkowa stanowiącym, że*: „w przypadku wyłączenia organu podatkowego od dokonywania czynności sprawdzających, deklaracja jest składana w organie podatkowym podlegającym wyłączeniu. Organ ten przekazuje deklarację do organu wyznaczonego do dokonywania czynności sprawdzających, pozostawiając jej kopię”.*

   Wyjaśnienie złożyli starsi inspektorzy Wydziału Finansowego o treści: „*Dla Skarbnika Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów nie zastosowano powyższego artykułu, w związku z postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu z dnia 26.01.2015 roku sygnatura akt: SKO.F.406.98.2015.*
   Sprawa wyznaczania organu do załatwiania spraw podatkowych była omawiana na szkoleniu i tam wskazano, że inne gminy też mogą postępować zgodnie z tym postanowieniem.
   W uzasadnieniu tego postanowienia czytamy, że art. 132 par.3 Ordynacji podatkowej, dotyczy tylko przypadku wyłączenia organu, a organem podatkowym w rozumieniu art. 13 par. 1 pkt 1 powyższej ustawy jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta.
   Zgodnie z powyższym dokumenty dotyczące Skarbnika Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów podpisywane są przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów”.

8. W okresie objętym kontrolą na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów obowiązywała uchwała Nr XXX/231/2009 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 22 października 2009 r. w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych (podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego) w drodze inkasa, określenia inkasentów oraz wysokości wynagrodzenia za inkaso (ze zm.).
   Zgodnie z § 3 ust. 2 uchwały inkasent był zobowiązany odprowadzić pobrane kwoty na rachunek bankowy gminy w ciągu 2 dni roboczych po ostatnim dniu, w którym winna nastąpić wpłata podatku.
   Kontrola wykazała przypadek niedotrzymania powyższego terminu przez inkasenta (sołtysa wsi Kozły). Zainkasowaną kwotę podatków w wysokości 753,00 zł (z terminem płatności raty do dnia 15.05.2025 r., co obligowało do wpłaty na rachunek Gminy najpóźniej do dnia 19.05.2025 r.) odprowadzono po terminie, tj. w dniu 20.05.2025 r.
   Stanowiło to naruszenie art. 272 pkt 1 lit. b w związku z art. 9 ustawy Ordynacja podatkowa oraz § 3 ust. 2 uchwały Nr XXX/231/2009 nakazujących organowi podatkowemu dokonanie czynności sprawdzających mających na celu sprawdzenie terminowości wpłacania organowi podatkowemu przez inkasenta pobranego od podatnika - osoby fizycznej podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego.
   W sprawie zostało złożone wyjaśnienie o treści: *„Sołtys wsi Kozły wyjaśnił, że pomylił się w obliczeniu sobie terminu do wpłaty na konto urzędu.*

Termin płatności 2 raty podatku dla podatnika przypadał wówczas na 15 maja 2025 r. tj. czwartek. Termin określony w uchwale Rady Miejskiej w Ostrzeszowie wyznacza inkasentowi termin wpłaty z tytułu pobranych podatków w ciągu dwóch dni od daty terminu płatności raty podatku, co wypadało na piątek 16 maja i poniedziałek 19 maja. Sołtys pomylił się i wyznaczył sobie te dwa dni na poniedziałek 19 maja i wtorek 20 maja. Dodatkowo obowiązki służbowe nie pozwoliły mu na wpłatę 19 maja , dlatego zaplanował sobie dokonać wpłaty 20 maja , myśląc, że to jest ostatni dzień na dokonanie wpłaty.
Sołtys wsi Kozły zawsze sumiennie i odpowiedzialnie podchodził do swoich obowiązków jako inkasenta, a taka sytuacja zdarzyła mu się po raz pierwszy i wynika z pomyłki. Zdarza się także, że sołtysi na daną ratę nie mają żadnych wpłat od podatników. Oba te czynniki wpłynęły na to, że trudno było przewidzieć wpłatę sołtysa po wyznaczonym terminie. Wysokość wpłaty nie spowodowała również naliczenia odsetek".

9. W wyniku kontroli wykonywania obowiązków w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz uzyskiwania z tego tytułu dochodów na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, ze zm.):

   1) w zakresie wydanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2025 stwierdzono, że:
      a) na wniosek przedsiębiorcy o nr konta 01-00000023 z dnia 7.08.2024 r. (l.dz. 11428/25) o wydanie zezwolenia na sprzedaż detaliczną trzech rodzajów napojów alkoholowych:
         – do 4,5 % oraz piwa,
         – powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa,
         – powyżej 18%

         do spożycia poza miejscem sprzedaży Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów wydał w dniu 29.08.2024 r. dwa zezwolenia:
         – nr SOG.7340.1.8.2024 na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo do spożycia poza miejscem sprzedaży,
         – nr SOG.7340.3.9.2024 na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży

         co nie rozstrzygało w całości złożonego wniosku.
         Stanowiło to naruszenie art. 7 oraz art. 104 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, ze zm., od 03.12.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).
         W sprawie złożono wyjaśnienia o następującej treści: *„W dniu 07.08.2024 r. Przedsiębiorca (...) złożyła wniosek o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa bez oznaczenia czy przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży czy w miejscu sprzedaży oraz powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów udzielił przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Jako wystawiający zezwolenia i znający sytuację, że przedsiębiorca w roku 2011 wystąpił z wnioskiem o wygaszenie zezwolenia powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa, w latach kolejnych występował już tylko o zezwolenia na tzw. piwo i wódkę uznałem, że omyłkowo zaznaczył tzw. wino, co*

zresztą przedsiębiorca potwierdził osobiście przy odbieraniu zezwoleń, ale nie skorygował tego na złożonym wniosku.”,

b) decyzje o nr SOG.7340.10.17.2025, nr SOG.7340.10.18.2025, nr SOG.7340.10.19.2025 wydane przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów w dniu 30.04.2025 r. stwierdzające wygaśnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcy o nr konta 01-00000122 nie zostały doręczone stronie. Stanowiło to naruszenie art. 109 § 1 w związku z przepisami rozdziału 8 „Doręczenia” ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
Z notatki pracownika z dnia 30.04.2025 roku wynika, że: *„przedsiębiorca telefonicznie został poinformowany o stwierdzeniu wygaśnięcia decyzji i poproszony o odebranie decyzji. Po zobowiązaniu się do osobistego odbioru decyzji nie stawił się w urzędzie.”,*

2) w zakresie dochodów uzyskanych w 2025 roku z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stwierdzono, że:
   a) w przypadku przedsiębiorcy o numerze konta 01-00000106 stwierdzono, że ewidencja na koncie przedsiębiorcy pod datą 29.09.2025 r. (dowód księgowy Nr WB/49 2025.09.29) zawierała zaewidencjonowane wpłaty (9 pozycji) na łączną kwotę 14.574,37 zł, podczas gdy z dowodu wpłaty z dnia 29.09.2025 r. wynika kwota 14.576,34 zł.
   Różnica wyniosła 1,97 zł. Ustalono, że przypisano odsetki na kwotę 1,97 zł, które nie mają uzasadnienia w dokumentach źródłowych.
   W sprawie przyjęto wyjaśnienie o następującej treści: *„*(…) *jeżeli chodzi o kwotę 1,97 zł są to nienależnie pobrane odsetki, których naliczenie zostało błędnie i niesłusznie dokonane w wyniku błędnych ustawień w programie WIP + dotyczących odsetek”.*
   Powyższe narusza art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,

   b) w kartotece przedsiębiorcy o numerze konta 51-00000057 figurowała według stanu na dzień 31.12.2025 r. nieprawidłowo zaewidencjonowana zaległość w kwocie ogółem 1.050,00 zł.
   Z opisu operacji wynikało, że zaległość powstała w dniu 31.01.2024 r. dla zezwoleń nr SOG.7340.4.1.2022 i SOG.7340.5.1.2022 z dnia 16.02.2022 r.
   W toku kontroli ustalono, że przedsiębiorca dokonał opłaty w terminie w kasie urzędu. Na dowodzie wpłaty błędnie opisano tytuł wpłaty jako „Opłata skarbowa”, co potwierdza wyjaśnienie złożone przez kierownika Referatu Ewidencji Ludności, Dowodów Osobistych i Bezpieczeństwa Publicznego oraz starszego inspektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej (poz. 64 tabeli „Zaległości z tyt. opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”).
   Powyższe narusza art. 24 ust.1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,

   c) według stanu na 31.12.2025 r. w kartotece przedsiębiorcy o numerze konta:
      – 01-00000122 stwierdzono saldo Wn w kwocie 2.100,00 zł, co nie było zgodne ze stanem faktycznym.
      W związku ze stwierdzeniem wygaśnięcia zezwoleń z dnia 23.12.2024 r. o nr SOG.7340.1.17.2024, SOG.7340.2.18.2024, SOG.7340.3.19.2024 (decyzjami wydanymi przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów w dniu 30.04.2025 r.) nie zostały dokonane stosowne odpisy należności w kwocie 2.100,00 zł,

– 01-00000114 stwierdzono według stanu na 31.12.2025 r. saldo Wn w kwocie 2.100,00 zł, co nie było zgodne ze stanem faktycznym.
W związku ze stwierdzeniem wygaśnięcia zezwoleń o nr SOG.7340.1.4.2023, SOG.7340.2.6.2023, SOG.7340.3.4.2023 (decyzjami wydanymi przez Burmistrza w dniu 30.04.2024 r.) nie zostały dokonane stosowne odpisy należności w kwocie 2.100,00 zł.

Zgodnie z art. 11^1 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności opłaty dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.
Powyższe narusza art. 24 ust.1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,

d) w kartotece o numerze konta:
– 51-00000016 (zezwolenie jednorazowe OSP) stwierdzono według stanu na 31.12.2025 r. saldo Ma w kwocie 175,00 zł (tj. 4 x po 43,75 zł z datą operacji 12.08.2021 r.), co wynikało z błędnych przypisów w związku z utworzeniem w systemie dwóch kont.
– 51-00000041 (zezwolenie jednorazowe OSP) stwierdzono według stanu na 31.12.2025 r. saldo Ma w kwocie 43,78 zł z datą operacji 25.08.2021 r., co wynikało z błędnych przypisów w związku z utworzeniem w systemie dwóch kont.

Powyższe narusza art. 24 ust.1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,

3) w zakresie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stwierdzono:
a) że według stanu na dzień 31.12.2025 r. w ewidencji księgowej Miasta i Gminy Ostrzeszów zaewidencjonowano zaległości z lat 2013-2025 na łączną kwotę 76.507,05 zł, z podziałem na:
– zaległości osób fizycznych na kwotę 55.712,40 zł,
– zaległości osób prawnych na kwotę 20.794,65 zł.

W zakresie zaległości z lat 2021-2025 na podstawie przedłożonej dokumentacji dokonano analizy dotyczącej 8 wybranych losowo dłużników i stwierdzono, że zaewidencjonowane na kontach przedsiębiorców zaległości nie są faktycznymi zaległościami a wynikają z nierzetelnie prowadzonych kartotek przedsiębiorców tj. błędnych czynności w systemie, braku stosownych odpisów, podwójnej kartoteki, błędnego opisu tytułu wpłaty, co skutkowało brakiem zaewidencjonowania wpłaty.
Powyższe potwierdzone zostało w załączonej do wyjaśnień kierownika referatu tabeli.
Z wyjaśnień kierownika referatu wynika, że: *„[…] Po przeprowadzeniu szczegółowej weryfikacji na kontach analitycznych przedsiębiorców ustalono, że pracownik merytoryczny nie prowadził prawidłowo działań w systemach służących do obsługi zadania. Skutkowało to licznymi nieprawidłowościami w księgowaniach operacji finansowych, w szczególności naliczaniem zaległości i nadpłat na kontach analitycznych przedsiębiorców, które faktycznie nie są należnościami […]”.*
Ustalono, że w części zaewidencjonowanych należności daty powstania zaległości wskazują, że przedsiębiorcy nie wpłacili kolejnej raty z tytułu opłaty za korzystanie z zezwolenia.
Stanowiło to podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia zezwolenia na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. b w związku z art. art. 11^1 ust. 1 i art. 11^1 ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012, poz. 1356, ze zm., od 02.09.2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, ze

zm., od 12.04.2016 r. Dz. U. z 2016 r. poz. 487, ze zm., od 14.11.2018 r. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, ze zm., od 19.11.2019 r. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, ze zm., od 23.06.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm., od 23.01.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 165, ze zm., a od 06.10.2023 r. Dz. U. z 2023 poz. 2151, ze zm.) i dokonania stosownego odpisu tych należności na kontach szczegółowych przedsiębiorców, w celu prowadzenia kont szczegółowych zgodnie ze stanem faktycznym.
Stanowiło to naruszenie:

- art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi, że zezwolenie wygasa w przypadku niedopełnienia w terminach obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11^1 ust. 2 i 5 – poprzez zaniechanie wygaszenia zezwoleń mimo, iż przedsiębiorcy nie dokonali opłat w ustawowym terminie,
- art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,

b) że według stanu na dzień 31.12.2025 r. w ewidencji księgowej Miasta i Gminy Ostrzeszów zaewidencjonowano nadpłaty z lat 2012-2025 na łączną kwotę 40.499,38 zł, z podziałem na:
   - nadpłaty osób fizycznych na kwotę 24.186,05 zł,
   - nadpłaty osób prawnych na kwotę 16.313,33 zł.

   Z oświadczenia złożonego przez starszego inspektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej wynika, że: *„(...) Podobna sytuacja* [do tej w zaległościach – przypis RIO] *występuje również w zakresie nadpłat z tytułu przedmiotowej opłaty. Rzeczywisty stan nadpłat z uwagi na błędy w księgowaniach różni się od tego wykazanego na saldach rozrachunkowych na dzień 31.12.2025 roku. Akta z lat 2013-2020 przekazane zostały do archiwum. Jedyne informacje w ww. sprawach to te figurujące w systemie ALK+ i WIP+. Informuję, że nie dokonywałem zwrotu nadpłat”.*
   Wobec powyższego przy prowadzeniu kont przedsiębiorców dokonujących opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych naruszono art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,

c) brak nadzoru nad realizacją zadań z zakresu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez pracownika merytorycznego - starszego inspektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej, w tym nad ewidencją księgową na kontach szczegółowych przedsiębiorców dokonujących opłat, co skutkowało narastaniem nieprawidłowości przez kolejne lata.
   Powyższe naruszyło art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm., od 28.10.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), z którego wynika, że zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków burmistrza, w związku z:
   - art. 68 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że: „*kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, […].”,*
   - art. 68 ust. 2 pkt 1, 3, 7 ustawy o finansach publicznych nakazujących, aby kontrola zarządcza zapewniła zgodność działalności jednostki z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, wiarygodność sprawozdań, zarządzanie ryzykiem.

W sprawie przyjęto wyjaśnienia dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej o następującej treści: „*W nawiązaniu do kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w roku 2026 r. w zakresie pełnionych przeze mnie czynności nadzorujących pracownika zajmującego się wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyjaśniam:*
Wydział Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej funkcjonuje w obecnej strukturze od 31 lipca 2025 r. (Zarządzenie nr 111 / 2025 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z 31 lipca 2025 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie). Od 1 sierpnia 2025 r. pełnię funkcje Dyrektora Wydziału i Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Ostrzeszowie. Od stycznia 2025 r. poza obowiązkami określonymi w zakresie czynności wdrażałam się i szkoliłam do przejęcia od 1 sierpnia 2025 r. nowych obowiązków służbowych.
Zalecenia pokontrolne, wskazane w wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/5/2022 z dnia 19 lipca 2022 r., oraz realizacja czynności wynikających z kontroli zarządczej, była przeprowadzana w latach 2022-2025 w formie wydawania ustnych poleceń pracownikowi. Pracownik został zobligowany do poprawienia błędów i uzupełnienia braków. Z uwagi na szeroki zakres obowiązków służbowych zastosowane przeze mnie metody stanowiły okresowe ustne raportowanie o stanie realizacji zaleceń pokontrolnych. Ustne wyjaśnienia pracownika potwierdzały realizację czynności, do których został zobowiązany. […] jest wieloletnim pracownikiem Urzędu i jedyną osobą zajmującą się realizacją zadań wynikających z art. 11^1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W kwestii realizacji powyższych zadań w pełni zaufałam doświadczonemu pracownikowi”.
Ponadto wyjaśnienia w sprawie ewidencji zaległości i nadpłat złożył inspektor Wydziału Finansowego o następującej treści: *„W zakresie zaewidencjonowanych zaległości na dzień 31.12.2025 w kwocie 76.507,05 zł oraz nadpłat w kwocie 40.499,38 zł z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ewidencji księgowej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” oraz w zakresie przeprowadzenia inwentaryzacji tych należności wyjaśnia się:*
Ewidencja analityczna do konta 221 w zakresie opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest przez pracownika merytorycznego wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej. Do obowiązków tego wydziału należy również bieżące monitorowanie wpłat oraz ewentualne wystawianie upomnień i inicjowanie postępowań egzekucyjnych (wystawianie tytułów wykonawczych).
Wydział finansowy na podstawie comiesięcznych sald rozrachunkowych dokonuje przypisu ogółem i sporządza sprawozdania finansowe Rb-27S w oparciu o zestawienia obrotów i sald za dany okres sprawozdawczy, sporządzone i podpisane przez pracownika merytorycznego wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej. Zgodnie z zasadami rzetelności, wydział finansowy opierał się na dokumentach autoryzowanych przez wydział odpowiedzialny za dany przypis.
Zgodnie z podziałem kompetencji, weryfikacja realnej wartości tych należności, zaległości, nadpłat spoczywa na pracowniku prowadzącym przypisy i ewidencję analityczną, czyli pracowniku wydziału merytorycznego.
Należy dodatkowo podkreślić, że Skarbnik Gminy wielokrotnie, w ramach sprawowanego nadzoru, przekazywał pracownikowi wydziału merytorycznego ustne upomnienia i zalecenia. Wskazywano w nich na bezwzględny obowiązek rzetelnego, bieżącego prowadzenia ewidencji analitycznej konta 221. Pomimo tych interwencji,

pracownik merytoryczny nie wywiązał się ze swoich obowiązków w sposób prawidłowy.”,

d) że nie prowadzono kontroli w zakresie przestrzegania przez przedsiębiorców warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz brak weryfikacji oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.
Stoi to w sprzeczności z art. 18 ust. 8 oraz ust. 10 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.
Z ustaleń kontroli wynika, że Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń w tym do kontrolę oświadczeń o wartości sprzedaży zlecił Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w złożonych wyjaśnieniach potwierdziła nieprzeprowadzanie kontroli.

10. Dochody uzyskane przez Miasto i Gminę Ostrzeszów w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” za 2025 rok kształtowały się następująco:
    1) § 0490 kwota 12.270.811,79 zł (wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi),
    2) § 0640 kwota 44.601,85 zł (wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień),
    3) § 0910 kwota 45.629,86 zł (wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat).

    Dochody ogółem wyniosły: 12.361.043,50 zł co stanowiło 104,05 % planu (11.880.000,00 zł).
    W rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” wydatkowano kwotę 11.959.108,44 zł, co stanowiło 98,27% planu rocznego wynoszącego 12.170.000,00 zł.
    Powyższe oznacza, że wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 roku były niższe od uzyskanych dochodów.
    Z analizy bilansu gospodarki odpadami w latach 2022-2025 wynika nadwyżka finansowa z lat 2022, 2023 i 2025 oraz niedobór w 2024 roku. Rada Miejska Ostrzeszów podjęła stosowne uchwały w sprawie wprowadzenia nadwyżek oraz pokrycia niedoborów.

11. W wyniku kontroli dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi stwierdzono, że:
    1) sprawy z zakresu zobowiązań z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Skarbnika Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz matki Zastępcy Burmistrza Ostrzeszowa nie zostały przekazane do innego organu właściwego do załatwienia sprawy.
    Stanowiło to naruszenie art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, ze zm.), zgodnie z którym: *„W sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa […]”*, w związku z art. 132 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, ze zm. od 28.01.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 111, ze zm.) nakazującym wyłączenie burmistrza, jego zastępcy, skarbnika oraz osób bliskich w rozumieniu tych przepisów, w tym małżonków od załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych lub innych spraw normowanych przepisami prawa podatkowego.
    Stosownie do art. 132 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa, w przypadku wyłączenia organu, o którym mowa w art. 132 § 1 ustawy, samorządowe kolegium odwoławcze wyznacza, w drodze postanowienia, organ właściwy do załatwienia sprawy. A zgodnie z art. 278 ustawy Ordynacja podatkowa: *„W przypadku wyłączenia organu podatkowego*

od dokonywania czynności sprawdzających, deklaracja jest składana w organie podatkowym podlegającym wyłączeniu. Organ ten przekazuje deklarację do organu wyznaczonego do dokonywania czynności sprawdzających, pozostawiając jej kopię.”,

2) kontrola udzielania ulgi z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami w formie umorzenia wykazała, że Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów decyzją nr KSK.DEC.6238.2.2.06.2025 z dnia 23.07.2025 r. na podstawie art. 6q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2024 r., poz. 399, od 05.06.2025, poz. 733) oraz art. 207, art. 210 w związku z art.67a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. 2023 poz. 2383, ze zm., od 28.01.2025, Dz. U. 2025 poz. 111, ze zm.) postanowił: *„umorzyć zaległości za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres od II kwartału 2024 r. do II kwartału 2025 r. w kwocie: 3.460,00 zł, w tym należność główna 3.235,00 zł, odsetki za zwłokę – 225,00 zł”* bez stosownego wniosku w sprawie.
   Do protokołu złożono wyjaśnienie o następującej treści:
   „W aktach sprawy brak jest standardowego, odrębnego wniosku o umorzenie zaległości z uzasadnieniem trudnej sytuacji życiowej i finansowej. […] swoją prośbę, żądanie zawarła w oświadczeniu majątkowym. Mając na uwadze znajomość sytuacji […], co potwierdziły złożone dokumenty, odstąpiłem od formalnego wezwania jej w celu uzupełnienia braków. Dane zawarte w dokumencie wskazywały, że sytuacja podatnika jest trudna, a jego stan majątkowy uniemożliwia spłatę zadłużenia. Wobec przesłanek o charakterze życiowym i zdrowotnym, na podstawie oświadczenia o stanie majątkowym wydałem decyzję w sprawie”.
   Zgodnie z art. 67a ustawy Ordynacja podatkowa odroczenie terminu płatności podatku, rozłożenie zapłaty podatku na raty, umorzenie zaległości podatkowej następuje na wniosek podatnika.

12. W badanej w trakcie kontroli próbie dokumentów stwierdzono naruszenie postanowień Instrukcji wewnętrznej obiegu dokumentacji finansowo-księgowej dla wszystkich wydziałów Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie objętych obsługą finansowo-księgową przez Wydział Finansowy stanowiącej załącznika nr 8 do:
    1) zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów nr 100/2023 z dnia 02.06.2023 r. w sprawie Zasad (polityki) Rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów,
    2) zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów nr 93/2025 z dnia 30.05.2025 roku w sprawie Zasad (polityki) Rachunkowości Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów

    - zgodnie z którymi: „*Na dokumentach dotyczących wykonywanych usług winno być dodatkowo stwierdzone, że usługa wykonana zgodnie ze zleceniem, względnie powinien być załączony protokół odbioru wykonanej pracy, dzieła, środka trwałego itp.”*.
    Zgodnie z tą procedurą dokumenty dotyczące usług powinny zawierać potwierdzenie ich wykonania zgodnie ze zleceniem lub posiadać załączony protokół odbioru, jednak faktura FS 4/04/2025 z dnia 28.04.20125 r. wystawiona na kwotę 5.145,36 zł., nie została w ten sposób opisana, ani nie dołączono do niej stosownego protokołu.
    Powyższa nieprawidłowość została również ujęta w wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/5/2022 z dnia 19 lipca 2022 r. informującego o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2021, gdzie w pkt 15 została sformułowania nieprawidłowość o treści: *„W badanej w trakcie kontroli próbie dokumentów stwierdzono naruszenie postanowień Załącznika Nr 8 (Instrukcja wewnętrzna obiegu dokumentacji finansowo-księgowej dla wszystkich wydziałów urzędu Miasta i Gminy*

w Ostrzeszowie objętych obsługą finansowo-księgową przez wydział Finansowy) do Zarządzenia Nr 127/2020 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów, zgodnie z którym: „na dokumentach dotyczących wykonywanych usług winno być dodatkowo stwierdzone, że usługa wykonana zgodnie ze zleceniem, względnie powinien być załączony protokół odbioru wykonanej pracy, dzieła, środka trwałego itp." oraz „kontrola operacji pod względem zgodności z ustawą o zamówieniach publicznych prowadzona jest przez naczelnika wydziału lub upoważnionego pracownika, odpowiedzialnego za kontrolę operacji pod względem merytorycznym. Zgodność dokonania operacji z ustawą o zamówieniach publicznych potwierdza jego podpis na dowodzie operacji. Na dokumentach dotyczących wykonywanych usług winno być dodatkowo stwierdzone, że usługa została wykonana zgodnie ze zleceniem", podczas gdy:
na fakturach nr 370/08/2021 z dnia 17.08.2021r., nr 828/08/2021 z dnia 31.08.2021 r. oraz 786/03/2021 z dnia 24.03.2021 r. wystawionych przez „Laptop dla Ciebie Marcin Sikora" nie potwierdzono, że usługa została wykonana (...)
(...) brak jest adnotacji o kontroli operacji pod względem zgodności z ustawą o zamówieniach publicznych oraz że usługa została wykonana zgodnie z umową. W tytule Załącznika wpisano „Faktura bez umowy nr (...)", co nie jest zgodne ze stanem faktycznym, ponieważ kontrolowane faktury zostały wystawione na podstawie umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Miasta i Gminy Ostrzeszów".
Z odpowiedzi Burmistrza Ostrzeszowa z dnia 03.08.2022 r. na wnioski pokontrolne wynika, że polecił: *„Opisywać dokumenty księgowe zgodnie z postanowieniami instrukcji wewnętrznej obiegu dokumentacji finansowo – księgowej w Urzędzie Miasta i Gminy w Ostrzeszowie. Odpowiedzialni, Naczelnicy wydziałów, Kierownicy referatów, Pracownicy na stanowiskach jednoosobowych przygotowujący projekt z wykonawcami".*

13. Kontrola dotacji udzielonej Ostrzeszowskiemu Stowarzyszeniu Sportowemu PIAST:
    1) na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, ze zm., od 03.10.2025 Dz. U. z 2025 r. poz. 1338),
    2) na wsparcie realizacji zadania publicznego pn.: „Popularyzacja sportu rekreacyjnego i kultury fizycznej wśród mieszkańców Miasta i Gminy Ostrzeszów",
    3) w kwocie 35.000,00 zł,
    4) na podstawie umowy nr 8/2025 z dnia 27 lutego 2025 r.,

    - wykazała że do przedłożonego sprawozdania końcowego nie dołączono zestawienia dokumentów księgowych (faktur, rachunków oraz innych dokumentów potwierdzających poniesione wydatki) w związku z czym nie było możliwe ustalenie dat poniesienia wydatków finansowanych z przyznanej dotacji.
    Stosownie do art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 oraz art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm., od 28.10.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.) jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana do ustalania przypadających jej należności pieniężnych, w tym wysokości podlegającej zwrotowi do budżetu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.
    Na podstawie art. 17 pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie: *„organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego może dokonywać dokonywania kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności, prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania".*

Stosownie do art. 18 ust. 4 pkt 2 w związku z ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sprawozdanie z wykonania zadania publicznego zawiera zestawienie wydatków poniesionych na wykonanie zadania publicznego wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania.
Zgodnie z ramowym wzorem umowy o realizację zadania publicznego oraz umowy o realizację zadania publicznego na podstawie oferty wspólnej, o których mowa w art. 16 ust. 1 i 6 ustawy, stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057, ze zm.):

- *„Akceptacja sprawozdania i rozliczenie dotacji polega na weryfikacji przez Zleceniodawcę założonych w ofercie rezultatów i działań Zleceniobiorcy."* - § 9 ust. 1 wzoru umowy,
- *„Zleceniodawca ma prawo żądać, aby Zleceniobiorca(-cy), w wyznaczonym terminie, przedstawił(-ili) dodatkowe informacje, wyjaśnienia oraz dowody do sprawozdań, o których mowa w ust. 2–5. Żądanie to jest wiążące dla Zleceniobiorcy(-ców)."* - § 9 ust. 6 wzoru umowy.

Z powyżej wskazanych przepisów wynika, że akceptacja sprawozdania i rozliczenie dotacji oznacza pozytywną weryfikację działań otrzymującego dotację, w tym uznanie, że dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz we właściwej wysokości. Tymczasem brak dokumentów pozwalających na ustalenie dat poniesienia wydatków finansowanych z przyznanej dotacji uniemożliwia taka ocenę. Ustalenie okoliczności uzasadniających żądanie zwrotu dotacji w części wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem albo pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości jest obowiązkiem jednostki samorządu terytorialnego.
Sekretarz złożył wyjaśnienie o treści: „*Dotacja w wysokości 35.000,00 zł została przyznana Ostrzeszowskiemu Stowarzyszeniu Sportowemu „Piast" w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w obszarze: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego o wolontariacie. Ocena prawidłowości wykorzystania dotacji dokonana została w oparciu o uzyskanie rezultatów wyszczególnionych w ofercie realizacji zdania. Rozliczenie dotacji polegało na weryfikacji przez Zleceniodawcę rezultatów zadania publicznego przedstawionych w sprawozdaniu końcowym. W tym celu Zleceniobiorca przedłożył materiały stanowiące źródło informacji o sposobie monitorowania rezultatów i osiągniętych wskaźnikach. Zadanie uznano za zrealizowane, gdyż został osiągnięty minimalnym poziom 90% założonych rezultatów. Dodatkowo zweryfikowane zostały wybrane dokumenty finansowo – księgowe przedłożone przez OSS „Piast", w szczególności zgodność poniesionych wydatków z umową dotacyjną oraz harmonogramem rzeczowo – finansowym tj.:*
- zgodność danych odbiorcy,
- zgodność zakresu zakupów z celem dotacji,
- termin poniesionych wydatków,
- potwierdzenie dokonania płatności,
- kwalifikowalności kosztów,
- poprawność formalno–rachunkowa dokumentów.
Zweryfikowana próba obejmowała 5 przedłożonych faktur".

14. Kontrola wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm., od 04.12.2025 r.

Dz. U. z 2025 r. poz. 1688, ze zm.) obejmowała następujące postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:

1) postępowanie przeprowadzone w trybie podstawowym na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych na realizację zamówienia „Budowa drogi gminnej – ul. Kręta w m. Olszyna".
   Szacunkowa wartość zamówienia została ustalona na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzonego dnia 06.10.2025 r. na kwotę 618.153,01 zł netto, co stanowi równowartość 133.305,95 euro.
   Postępowanie zostało wszczęte w dniu 21.10.2025 r. poprzez umieszczenie ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych pod nr 2025/BZP 00487285/01 oraz na stronie internetowej postępowania.
   Przed otwarciem ofert zamawiający umieścił na stronie postępowania informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, tj. 600.000,00 zł.
   W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęły 3 oferty.
   Postępowanie zakończyło się udzieleniem zamówienia na podstawie umowy nr IDR.272.14.2025 z dnia 20.11.2025 r. zawartej pomiędzy Miastem i Gminą Ostrzeszów reprezentowaną przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta i Gminy Ostrzeszów a przedsiębiorcą – osobą fizyczną.
   Wykonawca zobowiązał się do wykonania przedmiotu umowy w terminie 40 dni od dnia zawarcia umowy.
   Strony ustaliły wysokość wynagrodzenia w kwocie: 441.493,08 zł netto (543.036,49 zł wraz z podatkiem od towarów i usług).
   Ogłoszenie o wyniku postępowania zostało umieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 10.12.2025 r. pod nr 2025/BZP 00588944/01.
   Ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 21.01.2026r. pod nr 2026/BZP 0056148.
   Wydatki na zadanie „Budowa drogi gminnej – ul. Kręta w m. Olszyna" zostały ujęte w uchwale Nr XVIII/140/2025 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 30 października 2025 r. w sprawie zmian w budżecie Miasta i Gminy Ostrzeszów na 2025 rok. Wydatki zostały zaplanowane w dziale 600 „Transport i łączność", rozdział 60016 „Drogi publiczne gminne", § 6050 w kwocie 636.886,88 zł, w załączniku Nr 6 „Zmiany w planie wydatków majątkowych budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów na 2025 r." ,
   Kontrola nie wykazała nieprawidłowości,

2) postępowanie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych na realizację zamówienia publicznego „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta i gminy Ostrzeszów" o wartości szacunkowej zamówienia ustalonej notatką służbową z dnia 09.04.2024 r. w kwocie netto: 28.933.184,81 zł, co stanowiło równowartość 6.239.499,86 euro. Podstawą ustalenia wartości zmówienia było odniesienie się do wartości dostaw czy usług, które były przedmiotem zamówienia w poprzednim roku, przy uwzględnieniu ewentualnej zmiany wielkości zamówienia oraz wskaźników inflacji, czy zmian do których doszło na rynku. Do notatki załączono informację na temat ilości odpadów komunalnych odebranych w roku 2023, zakładanym wzroście ilości odpadów, szacowanej ilości odpadów do odebrania w czasie trwania zamówienia, prognozowanej stawce za 1 mg odpadów.
   Ustalona wartość przekraczała progi unijne wynikające z Obwieszczenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 3 grudnia 2023 roku w sprawie aktualnych progów

unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów (Dz.Urz.R.P. M.P. z dnia 6 grudnia 2023 roku, poz. 1344).
Prowadzenie postępowania zostało powierzone radcy prawnemu z Wielkopolskiej Grupy Prawniczej Maźwa Sendrowski Kancelaria Radców Prawnych Spółka Partnerska (…) na podstawie pełnomocnictwa stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Burmistrza Nr 151/2023 z dnia 22.09.2023 r.
Postępowanie wszczęto na podstawie ogłoszenia opublikowanego w Dz.U.S:87/2024 263520-2024 dnia 3.05.2024 r. Treść ogłoszenia zmieniono, a zmienione ogłoszenie zostało opublikowane w Dz.Urz.UE:Dz.U.S: 104/2024 321201-2024 z dnia 30.05.2024 r.
Specyfikacja warunków zamówienia została udostępniona na stronie internetowej prowadzonego postępowania od dnia 03.05.2024 r. Modyfikacja specyfikacji warunków zamówienia nastąpiła w dniu 30.05.2024 r. oraz w dniu 05.06.2024 r.
W postępowaniu wpłynęła 1 oferta.
Zamawiający udostępnił informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia zgodnie z art. 222 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.
Informacja o złożonych ofertach została przekazana Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 14.06.2024 r., zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
Wypełniono wynikający z art. 253 ustawy Prawo zamówień publicznych obowiązek zawiadomienia o wyborze oferty wykonawców, którzy złożyli oferty (w dniu 28.06.2024 r. znak sprawy: IDR.271.9.2024).
Postępowanie zakończono udzieleniem zamówienia na podstawie umowy zawartej w dniu 01.07.2024 r. (bez numeru) przez Miasto i Gminę Ostrzeszów reprezentowaną przez Burmistrza przy kontrasygnacie Skarbnika ze spółką „Eko-Region" sp. z o. o. z siedzibą w Bełchatowie.
W umowie określono szacunkową wysokość wynagrodzenia w kwocie 28.123.055,63 zł netto oraz podatek od towarów i usług w wysokości 8 % w kwocie: 2.249.844,45 zł, co łącznie stanowiło kwotę: 30.372.900,08 zł.
W umowie określono sposób rozliczenia usługi, który następowało fakturami częściowymi, wystawianymi za okres miesiąca kalendarzowego. Szacunkowe wynagrodzenie należne za miesiąc świadczenia usług wynosiło 1.012.430,00 zł w tym podatek od towarów i usług w wysokości 8%. Wynagrodzenie płatne było po zakończeniu danego miesiąca świadczenia usług, na podstawie prawidłowo wystawionej faktury VAT i po zaakceptowaniu przez zamawiającego Raportu, o którym mowa w § 9 umowy pn. „Raportowanie".
Ogłoszenie o wyniku postępowania zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie znacząco przekraczającym 30 dni od dnia zawarcia umowy tj. w dniu 30 stycznia 2026 roku (numer publikacji ogłoszenia: 70669-2026, numer wydania Dz.U. S: 21/2026, Data publikacji: 30/01/2026).
Wydatki na realizację zamówienia ujęto w uchwale Nr LXVII/642/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów na 2024 r. Wydatki zostały przewidziano w „Planie wydatków budżetu Miasta i Gminy Ostrzeszów na 2024 rok" stanowiącym załączniku Nr 2 do uchwały, w dziale 900, rozdział 90002, § 4300 – „zakup usług pozostałych" w kwocie 10.815.000,00 zł.
Po zmianach wprowadzonych w trakcie roku plan wydatków na dzień 31.12.2025 r. wyniósł 12.244.460,00 zł.

Kontrola postępowania wykazała następujące nieprawidłowości:

a) Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów jako kierownik zamawiającego nie powołał komisji przetargowej.

Stanowiło to naruszenie:

- art. 53 ust. 1 w związku z art. 55 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- § 5 zarządzenia Nr 151/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 22 września 2023 roku w sprawie powierzenia wykonywania pomocniczych działań zakupowych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne prowadzonych przez Miasto i Gminę Ostrzeszów.

W trakcie kontroli ustalono, że komisja przetargowa w trzyosobowym składzie została powołana w dniu 29.04.2024 roku przez pełnomocnika - radcę prawnego działającego na podstawie pełnomocnictwa wydanego przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów z dnia 22.09.2023, stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 151/2023.

Pełnomocnictwo z dnia 22.09.2023 roku zostało wydane na podstawie „*art. 37 ust.2 ustawy z dnia 11 września 2019 roku prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1605)”,* w którym kierownik zamawiającego - Burmistrz Miasto i Gminę Ostrzeszów powierzył:

„*wykonywanie czynności we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez Miasto i Gminę Ostrzeszów:*

- *w zakresie przygotowania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w szczególności przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia, przygotowanie opisu sposobu dokonywania oceny spełnienia warunków udziału w postępowaniu, określenie kryteriów oceny ofert,*
- *w zakresie wykonywania czynności w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności: zamieszczenie ogłoszenia o zamówieniu, ogłoszenia o zmianie ogłoszenia lub ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, prowadzenie korespondencji z wykonawcami, przeprowadzenia czynności otwarcia ofert, publikowanie informacji z otwarcia, badanie i ocena ofert, wzywanie wykonawców do uzupełniania dokumentów /braków/ złożenia wyjaśnień, zawiadamianie o wyborze oferty najkorzystniejszej lub wykluczeniu wykonawcy lub odrzuceniu oferty lub unieważnieniu postępowania, sporządzenie protokołu postępowania, kontakt w wykonawcami oraz udział w komisjach przetargowych.*

Niniejsze Pełnomocnictwo upoważnia również do wykonywania wszelkich innych czynności technicznych związanych z prowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Pełnomocnik upoważniony jest do udzielania dalszych pełnomocnictw i upoważnień. Niniejsze pełnomocnictwo jest udzielone do czasu jego odwołania”.

W udzielonym pełnomocnictwie brak jest umocowania do powołania komisji przetargowej.

Zgodnie art. 53 ust.1 w związku z art. 55 ustawy Prawo zamówień publicznych, powołanie komisji przetargowej jest czynnością zastrzeżoną dla kierownika zamawiającego. Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów mógł powierzyć to uprawnienie innej osobie udzielając stosownego pełnomocnictwa do tej czynności - zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W § 5 zarządzenia nr 151/2023 z dnia 22.09.2023 r. w sprawie powierzenia wykonywania pomocniczych działań zakupowych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne prowadzonych przez Miasto i Gminę Ostrzeszów Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów wskazał: *„(...)*

W przypadku postępowań o wartości równej lub przekraczającej progi unijne Kierownik Zamawiającego będzie powoływał odrębne komisje przetargowe do przygotowania i przeprowadzenia określonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego".

W sprawie złożono wyjaśnienie o następującej treści: *„Zgodnie z pełnomocnictwem sprawie powierzenia wykonywania pomocniczych działań zakupowych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego (załącznik nr 1 do zarządzenia nr 151/2023), Burmistrz na podstawie art. 37 ust.2 PZP powierzył Panu (...) wykonywanie czynności we wszystkich postępowaniach. Treść pełnomocnictwa nie ogranicza się do wartości mniejszej niż progi unijne. Pan (...) na podstawie pełnomocnictwa powołał komisję przetargową w imieniu Zamawiającego w dniu 29.04.2024 r., określając jednocześnie regulamin pracy komisji. Powierzenie czynności pełnomocnikowi jest uprawnieniem Kierownika i może on tego dokonać w zakresie przez siebie wskazanym."*

W trakcie kontroli ustalono, że w dniu 27 marca 2026 roku Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów zarządzeniem Nr 68/2026 na podstawie art. 53 w zw. z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych powołał stałą komisję przetargową do przeprowadzenia wszystkich postępowań o udzielenie zamówienia, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 170 000 złotych (z wyłączeniem tych postępowań o udzielenie zamówienia, co do których zamawiający powoła odrębne komisje przetargowe w siedmioosobowym składzie.

Wobec powyższego odstępuje się od sporządzenia wniosku.

b) ogłoszenie o wyniku postępowania zostało opublikowane w dniu 30.01.2026 roku; numer publikacji ogłoszenia: 70669-2026, numer wydania Dz.U. S: 21/2026 tj. w terminie przekraczającym 30 dni od dnia zakończenia postępowania (umowa z wykonawcą zawarta w dniu 01.07.2024 roku).

   Stanowiło to naruszenie art. 309 ustawy Prawo zamówień publicznych, który stanowi, że: *„Zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania".*

   W sprawie przyjęto wyjaśnienie o następującej treści: „*W momencie zawarcia umowy, w związku z nowo wprowadzonymi zmianami do nowego formularza ogłoszeń na DUUE oraz w systemie Enotice2, nowy formularz ogłoszenia o wyniku zamówieniu nie był już kompatybilny z wersją ogłoszenia o postepowaniu, co powodowało błędy techniczne uniemożliwiające opublikowanie ogłoszenia mimo wielokrotnych prób. W związku z powyższym pierwotne wysłanie ogłoszenia o wyniku zostało przełożone do momentu przywrócenia kompatybilności przez DUUE. W związku z tym ogłoszenie zostało opublikowane w momencie, w którym dokumentacja postępowania została archiwizowana i zauważono to niedopatrzenie, tj. styczniu 2026 r.",*

c) brak należytej staranności przy sporządzaniu protokołu postępowania przez pełnomocnika – radcę prawnego.:
   - protokół w pozycji nr 7 – ogłoszenie o zamówieniu; w pkt 2 zmiana/sprostowanie ogłoszenia zawiera datę publikacji 30.04.2024 r. a winno być 30.05.2024 r.,
   - pozycja protokołu o nr 22 - udzielenie zamówienia; w pkt 2 zawiera zapis *„Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało przekazane Urzędowi Publikacji*

Unii Europejskiej w dniu r. oraz opublikowane 70669-2026 Numer wydania Dz.U. S:21/2026 z dnia 30.01.2026”, podczas gdy protokołu został zatwierdzony przez Burmistrza Miasta i Gminy Ostrzeszów w dniu 12.08.2024 r.,

- podpis osoby sporządzającej protokół widnieje tylko na ostatniej stronie protokołu a zgodnie ze wzorem protokołu ZP-PN winien widnieć na każdej ze stron protokołu.

Obwiązek sporządzenia protokołu postępowania wynika z art. 71 ustawy Prawo zamówień publicznych, który w ust.1 stanowi, że: „*Zamawiający dokumentuje przebieg postępowania o udzielenie zamówienia, sporządzając w jego toku protokół postępowania”*.

Protokół sporządza się na bieżąco według wzorów stanowiących załączniki do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. poz. 2434). Prawodawca na wskazanych wzorach protokołu wymaga, aby każda stronica protokołu postępowania została podpisana przez osobę sporządzającą protokół postępowania.

W sprawie przyjęto wyjaśnienia o następującej treści: „*Pierwotnie protokół postępowania miał zostać zakończony i przekazany do zatwierdzenia na dzień 12.08.2024 r., natomiast ze względu na trudności z ogłoszeniem, o którym mowa w Ad. 1 ostatecznie nie doszło to przekazania protokołu. Po uzupełnieniu protokołu o ogłoszenie o wyniku postępowania w wyniku niedopatrzenia nie zmieniono daty zatwierdzenia protokołu przez Kierownika Zamawiającego. Faktyczne zatwierdzenie protokołu miało miejsce po uzupełnieniu treści o w/w ogłoszenie”.*

15. Kontrola gospodarki mieniem Miasta i Gminy Ostrzeszów w zakresie wypełniania obowiązków określonych przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm., od 03.01.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 6, ze zm.), wykazała, że:
    1) wystąpiły rozbieżności między powierzchnią gruntów Miasta i Gminy Ostrzeszów wykazaną w ewidencji gminnego zasobu nieruchomości, która na dzień 31.12.2025 wynosiła ogółem 6.659.949 m² a sumą powierzchni gruntów wynikającą z ewidencji środków trwałych prowadzoną w programie STOCK, która na dzień 31.12.2025 r. wynosiła 6.675.361 m² i została potwierdzona w protokołach inwentaryzacyjnych.

    Stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342, ze zm.): *„Inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości”.*

    Powyższe narusza zasady ewidencjonowania gminnego zasobu nieruchomości określone w art. 23 ust. 1c pkt 2 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którymi w ewidencji gminnego zasobu nieruchomości umieszcza się informacje o powierzchni nieruchomości.

    W sprawie przyjęto następujące wyjaśnienie: „*Suma powierzchni gruntów Miasta i Gminy Ostrzeszów na dzień 31.12.2025r. wynosi 6 675 361 m$^{2.}$ Jest to prawidłowa wartość pobrana z programu do prowadzenia ewidencji środków trwałych Urzędu Miasta*

i Gminy Ostrzeszów – STOCK. Taka sama wartość została również wskazana w protokołach inwetaryzacyjnych na dzień 31.12.2025r.
Ponadto w Urzędzie Miasta i Gminy Ostrzeszów prowadzona jest ewidencja zasobu nieruchomości w formie elektronicznej za pomocą programu Mienie GISON. Z zestawienia wygenerowanego z programu Mienie GISON na dzień 31.12.2025r. wynika, iż łączna powierzchnia gruntów gminnych wynosi 6 659 949 m^2. Jest to wartość niższa niż prawidłowa wskazana w programie STOCK, a powstała różnica wynika głównie z faktu, że w raportach generowanych z programu Mienie GISON występują braki pozycji lub występują pozycje ze zdublowaną wartością powierzchni, pomimo prawidłowo wprowadzonych danych. Na dzień dzisiejszy nie ma możliwości wskazania konkretnych pozycji, przez które zestawienie pobrane z Mienie GISON nie odzwierciedla stanu faktycznego na dzień 31.12.2025r., Aktualnie trwają wyjaśnienia dotyczące raportów generowanych z ww. programu z dostawcą programu. Wszystkie ujawnione braki i błędy są analizowane i zostaną niezwłocznie uzupełnione (...).”,

2) nie aktualizowano opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów.
Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a, podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty.
Ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania dokonano częściowo w 2021 roku.
W sprawie przyjęto wyjaśnienia o następującej treści: „*Obecnie w zasobie znajduje się 120 działek oddanych w użytkowanie wieczyste. Większość z nich oddana jest osobom fizycznym. Z uwagi na ograniczone możliwości finansowe w roku 2021 dokonano aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości dla których stawka procentowa opłat rocznych wynosi 3%. Aktualizacja obejmowała poniższe nieruchomości: […]*
Po roku 2021 nie została przeprowadzona aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Żaden Użytkownik wieczysty nie złożył wniosku w sprawie aktualizacji.
Na pozostałych nieruchomościach wysokość stawki procentowej opłat rocznych wynosi 1%, a liczba użytkowników wieczystych to 348 podmiotów. Z uwagi na koszty sporządzenia operatów szacunkowych, a także koszty zawiadomienia użytkowników wieczystych o zmianie stawki, nie były podejmowane czynności aktualizacji opłat. Ustawodawca w art. 77 ustawy o gospodarce nieruchomościami mówi o aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, nie wskakując jak często należy tego dokonać. Jeśli budżet na to pozwoli, a także stan kadrowy Wydziału, planowane jest sukcesywne dokonywanie aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego począwszy od roku 2027.”,

3) kontrola dochodów z tytułu opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wykazała, że opłata roczna za przekształcenie użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych, nie była waloryzowana zgodnie z zasadami określonymi w art. 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami w związku z art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2025 r. poz. 6),

4) kontrola w zakresie dochodzenia należności od dłużnika z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntu, dla którego prowadzono konto wymiarowe nr 70-00000328 (70)

wykazała, że od 2022 roku dłużnik nie dokonuje opłaty rocznej w kwocie 16,82 zł, w terminie wynikającym z art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
Z konta dłużnika wynika, że stan zaległości należności głównej według stanu na dzień 31.12.2025 r. wyniósł 67,28 zł. Według stanu na dzień 19.05.2026 r. stan zaległości wraz z odsetkami wyniósł 103,57 zł.
Z ustaleń kontroli wynika, że ostatnie wezwanie do uregulowania należności wystosowano 10.10.2023 r.
Obowiązek egzekwowania należności wynikał z:

a) art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
b) art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm., od 28.10.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz.1483, ze zm.).

W sprawie przyjęto wyjaśnienie o następującej treści: *„[…] jest zobowiązany do uiszczania opłat rocznych z tyt. użytkowania wieczystego gruntu […]. Wymiar opłaty rocznej wynosi 16,82 zł. Do […] kierowano, wielokrotnie na przestrzeni lat, wezwania do uiszczenia zaległości z tyt. użytkowania wieczystego. Ostatnie wezwanie zostało skierowane dnia 10.10.2023 r. Jednak […] nie reaguje na wezwania ani kontakt telefoniczny. Uważa, że w związku z obowiązująca w tut. Urzędzie uchwałą: w sprawie niedochodzenia należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny oraz niedochodzenia należności pieniężnych z tytułu rekompensaty, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, przypadających Miastu i Gminie Ostrzeszów, nie ma obowiązku uiszczania opłat rocznych w wysokości 16,82 zł. Stan zaległości wraz odsetkami za okres 2022-2026 na dzień 19.05.2026 r. wynosi 103,57 zł. Wydział Gospodarowania Nieruchomościami w najbliższym czasie skieruje do […] kolejne wezwanie wraz z uzasadnieniem o obowiązku wnoszenia ww. opłaty.”*

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów, a także Skarbnik Miasta i Gminy Ostrzeszów poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

II.

Kontrola naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat w przypadkach określonych w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990, ze zm., od 21.10.2021 r. Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm., od 24.02.2023 r. Dz. U. z 2023 r. poz. 344, ze zm., od 30.07.2024 r. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, ze zm., od 03.01.2025 r. Dz. U. z 2025 r. poz. 6, ze zm.) dotyczących mienia Miasta i Gminy Ostrzeszów wykazała, że w okresie od 2021 r. do dnia kontroli, Miasto i Gmina Ostrzeszów udzielało bonifikat od ceny sprzedanych nieruchomości, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy.
W latach 2021-2025 sprzedało łącznie 21 lokali mieszkalnych udzielając bonifikaty, z tego w roku 2025 – 4 lokale mieszkalne.
Łączna wartość udzielonych bonifikat od cen sprzedaży wyniosła 1.250.565,00 zł, w tym w 2025 roku 267.363,00 zł.
Bonifikat udzielano na podstawie uchwały Nr XXVIII/172/2017 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 23 lutego 2017 roku w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz warunków udzielania bonifikat.

Kontrolą szczegółową objęto sprzedaże dwóch lokali z roku 2025 z bonifikatą udzieloną na łączną kwotę 149.343,00 zł (odpowiednio bonifikaty: na kwotę 71.226,00 zł oraz na kwotę 78.117,00 zł).
Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
Ustalono, że nie wystąpiły przesłanki uzasadniające wystąpienie Miasta i Gminy Ostrzeszów z żądaniem zwrotu wcześniej udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

III.
Kontrola osiągania wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.) wykazała, że sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli początkujących, mianowanych i dyplomowanych w szkołach prowadzonych przez Miasto i Gminę Ostrzeszów zostało sporządzone z datą 06.02.2026 r. i w tym dniu przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, a także przekazane dyrektorom szkół, przewodniczącemu Rady Miejskiej Ostrzeszów, działającym na terenie Miasta i Gminy Ostrzeszów terenowym strukturom związków zawodowych, zgodnie z terminami określonymi w art. 30a ust. 4 i 5 ustawy Karta Nauczyciela.
Po ustaleniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli oraz porównaniu wynagrodzeń z faktycznie wypłaconymi wynagrodzeniami ustalono, że w 2025 r. wysokość średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela osiągnęli nauczyciele na wszystkich stopniach awansu zawodowego i nie zachodziła konieczność wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego.

Przedstawiając Panu Burmistrzowi ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia gospodarki finansowej Miasta i Gminy Ostrzeszów, w tym poprzez realizację poniższych wniosków pokontrolnych.

1. Zobowiązać Skarbnika i służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w:
   - ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.),
   - ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2026 r. poz. 522, ze zm.),
   - rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 909),
   - przepisach wewnętrznych,

   a w szczególności:
   1) zweryfikować postanowienia obowiązującej w jednostce dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości i dokonać ich zmian, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w celu:
      a) umieszczenia informacji dotyczących wersji programów używanych w Urzędzie Miasta i Gminy Ostrzeszów, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy,
      b) szczegółowego opisania zasad tworzenia i funkcjonowania poszczególnych dzienników, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b w związku z art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy,
      c) wprowadzenia przesłanek i zasad dokonywania ujemnych zapisów technicznych dla konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, co pozwoli na wyeliminowanie

rozbieżności między obowiązującymi procedurami wewnętrznymi a stosowaną praktyką księgową,

2) wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do art. 5 ust. 1 oraz art. 13 ust. 5 ustawy o rachunkowości,
3) w księgach rachunkowych jednostki w ewidencji pozabilansowej ewidencjonować wartości udzielonego poręczenia, stosowanie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy o rachunkowości,
4) zaprzestać ujmowania wpłat dokonanych na fundusze celowe, o których mowa w:
   a) art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, ze zm.),
   b) art. 19b pkt 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312, ze zm.)

   - na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich" i koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje",
5) założyć i prowadzić ewidencję na kontach pozabilansowych przewidzianych w obowiązujących zasadach (polityce) rachunkowości, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
6) przestrzegać zasad funkcjonowania kont opisanych w Planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych będącym załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, a w szczególności:
   a) przeprowadzać proces zamknięcia i otwarcia ksiąg rachunkowych, tak aby konto 800 „Fundusz jednostki" na koniec oraz na początek każdego roku obrotowego wykazywało wyłącznie jedno saldo, odzwierciedlające realną wartość funduszu jednostki, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta,
   b) zapewnić bieżące i rzetelne ustalanie wartości należności oraz ich aktualizację w księgach rachunkowych na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności", stosownie do art. 35b ustawy o rachunkowości,
   c) podjąć działania mające na celu wyksięgowanie przedawnionej należności z ksiąg rachunkowych konta 226 „Należności długoterminowe", zgodnie z procedurami wewnętrznymi jednostki,
   d) na koncie 226 „Należności długoterminowe" ujmować:
      – opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów,
      – raty zaległości podatkowych

      przypadające do spłaty powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego, stosownie do art. 4 ust. 1 oraz zasad funkcjonowania konta 226 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. c ustawy o rachunkowości,
   e) konto 245 „Wpływy do wyjaśnienia" wykorzystywać wyłącznie w sytuacjach, gdy w momencie wpływu środków na rachunek bankowy jednostki nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie kontrahenta lub tytułu wpłaty, dbając o ich niezwłoczne wyjaśnianie, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta,
   f) ewidencjonować zobowiązania wobec izby rolniczej z tytułu odpisu 2% wpływów z podatku rolnego na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki", zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta,
   g) wzmocnić nadzór nad procesem księgowania dokumentów oraz weryfikować spójności i zgodności sald kont rozrachunkowych pomiędzy prowadzonymi dziennikami cząstkowymi (Jednostka 1 i Jednostka 2),

7) przestrzegać zasady tzw. „czystości obrotów” przy księgowaniu zwrotów wydatków budżetowych na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, poprzez każdorazowe stosowanie ujemnego zapisu technicznego po obu stronach tego konta, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w Planie kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego będącym załącznikiem nr 2 do rozporządzenia,
8) do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, iż zgodnie z § 26 ust. 2 rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc; w celu zapewnienia rzetelności ksiąg rachunkowych,
9) zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych jednostki - Urzędu Miasta i Gminy Ostrzeszów oraz Miasta i Gminy Ostrzeszów, w sposób zapewniający rzetelne sporządzenie sprawozdań finansowych, w tym: bilansu jednostki, bilans z wykonania budżetu gminy, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań stanowiących odpowiednio załączniki nr 5 i nr 7 do rozporządzenia stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1, 4 rozporządzenia w związku z art. 4 ust. 1. ustawy o rachunkowości.

2. Przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133), a w szczególności:
   1) zapewnić zgodność kwot planu dochodów budżetowych wykazywanych w sprawozdaniach budżetowych (w tym Rb-27S o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych) z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej na koncie pozabilansowym 991 „Planowane dochody budżetu”, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia oraz § 3 ust. 1 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 38 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
   2) wykazywać w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych kwoty zobowiązań w wysokościach wynikających z prowadzonych ksiąg rachunkowych, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia,
   3) sprawozdania Rb-28S sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a dane, w tym w kolumnie „Zaangażowanie”, wykazywać zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wydatków budżetowych roku bieżącego, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

3. Zapewnić nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru, poboru, ewidencji i egzekucji dochodów z tytułu podatków. Przestrzegać przepisów:
   - ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622),
   - ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 707, ze zm.),
   - ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2026 r. poz. 268, ze zm.),

   a w szczególności:
   1) przypisu podatków dokonywać na szczegółowych kontach podatników - osób fizycznych pod datą doręczenia decyzji podatnikowi, stosownie do art. 21 § 1 pkt 2 w związku z art. 5 oraz art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa i § 3 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 2 ust. 1 pkt 3, 10, 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375),

2) w ramach czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji, weryfikować czy wszystkie składane przez podatników informacje IN-1 o nieruchomościach i obiektach budowlanych zawierają wymagane załączniki, stosownie do art. 272 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa w związku z art. 6 ust. 6, ust. 10, i ust. 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz objaśnieniem do części E Informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych IN-1 będącej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz załączników do tych informacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104),
3) zmiany wysokości rat podatku do nieruchomości ustalać zgodnie z art. 6 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
4) obejmować decyzjami o ulgach wyłącznie zaległości podatkowe lub odsetki, z wyłączeniem kosztów upomnienia, które stanowią niepodatkową należność budżetową, stosownie do art. 67a § 1 pkt 2 w związku z art. 3 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa,
5) nadpłaty podatku, w stosunku do których wygasło prawo do zwrotu, przeksięgować w tym okresie sprawozdawczym, w którym nastąpiło takie zdarzenie, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) w związku z art. 80 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
6) przy ustalaniu wysokości podatku od środków transportowych stosować stawki tego podatku określone przez Radę Miejską Ostrzeszów, mając na uwadze art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa,
7) terminowo podejmować czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych w stosunku do dłużników, zgodnie z art. 6 § l ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w związku z § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 316), mając na uwadze art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.),
8) w ramach prowadzonych czynności sprawdzających:
   a) dokonywać rzetelnej i kompleksowej weryfikacji formalnej poprawności składanych deklaracji na podatek od środków transportowych, stosownie do art. 272 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W każdym przypadku stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy lub została wypełniona niezgodnie z ustalonymi wymogami – w szczególności poprzez wadliwe wskazanie przyczyny jej przedłożenia, wzywać podatników do złożenia wyjaśnień lub skorygowania deklaracji, stosownie do wymogów art. 274 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
   b) sprawdzać terminowość składania deklaracji na podatek od środków transportowych, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. a ustawy Ordynacja podatkowa w związku z art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
9) przypisu podatku od środków transportowych dokonywać na kontach podatników pod datą złożenia deklaracji, stosownie do art. 21 §1 pkt 1 w związku z art. 5 ustawy Ordynacja podatkowa oraz art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych i § 3 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 2 ust. 1 pkt 3, 10, 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375, ze zm.).

4. Sprawy związane z zobowiązaniami z tytułu podatku od nieruchomości lub inne sprawy normowane przepisami prawa podatkowego, w tym z tytułu opłat za zagospodarowanie

odpadów komunalnych, w których zaistniały przesłanki do wyłączenia organu na podstawie art. 132 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622) kierować do organu właściwego do załatwienia sprawy, stosownie do art. 278 w związku z art. 132 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

5. Dokonywać czynności sprawdzających mających na celu sprawdzenie terminowości wpłacania organowi podatkowemu przez inkasenta pobranego od osób fizycznych - podatników podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, stosownie do art. 272 pkt 1 lit. b w związku z art. 9 ustawy Ordynacja podatkowa oraz przepisami uchwały Rady Miejskiej Ostrzeszów w sprawie zarządzenia poboru podatków od osób fizycznych (podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego) w drodze inkasa.

6. W zakresie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przestrzegać przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, ze zm.), a w szczególności:
   1) decyzją w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych rozstrzygać w całości wniosek przedsiębiorcy, stosownie do art. 7 oraz art. 104 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),
   2) decyzje administracyjne w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia zezwolenia doręczać przedsiębiorcy zgodnie z art. 109 § 1 w związku z przepisami rozdziału 8 „Doręczenia" ustawy Kodeks postępowania administracyjnego,
   3) doprowadzić ewidencję księgową opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (w tym szczegółowe kartoteki przedsiębiorców) do zgodności ze stanem faktyczny, stosownie do art. 24 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2026 r. poz. 522, ze zm.),
   4) w przypadku wygaszenia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w trakcie roku, mając na uwadze art. 11^1 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:
      a) dokonywać odpisu różnicy między naliczoną przedsiębiorcy opłatą za korzystanie z tego zezwolenia a opłatą wyliczoną proporcjonalnie do okresu ważności tego zezwolenia,
      b) zwracać różnicę między wniesioną przez przedsiębiorcę opłatą a opłatą wyliczoną proporcjonalnie do okresu ważności tego zezwolenia,
   5) w przypadku niedopełnienia w terminach obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11^1 ust. 2 i 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na podstawie art. 18 ust. 12 pkt 5 lit. b ustawy, stwierdzać wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
   6) wzmocnić nadzór nad realizacją zadań jednostki wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, mając na uwadze art. 69 ust.1 pkt 2 w związku z art. 68 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 3, 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz.1483, ze zm.)
   7) kontrolować przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwolenia i oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 oraz ust. 10 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

7. Ulgi z tytułu należności i opłat, w tym z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi udzielać na podstawie stosownego wniosku, zgodnie z art. 67a ustawy z dnia z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2026, poz. 622, ze zm.).

8. Zobowiązać odpowiedzialnych merytorycznie pracowników do opisywania dokumentów zgodnie z postanowieniami instrukcji wewnętrznej obiegu dokumentacji finansowo-księgowych dla wszystkich wydziałów Urzędu Miasta i Gminy w Ostrzeszowie objętych obsługą finansowo-księgową przez Wydział Finansowy.

9. Rzetelnie weryfikować prawidłowości wykorzystania środków publicznych przekazanych przez Miasto i Gminę Ostrzeszów na realizację zadania publicznego na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338, ze zm.), mając na uwadze obowiązek gminy ustalenia okoliczności uzasadniających ewentualne żądanie zwrotu dotacji w części wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem albo pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości, wynikający z art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 oraz art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.).

10. Przy przeprowadzaniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych przestrzegać przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz.793, ze zm.), a w szczególności:
    1) zamieszczać ogłoszenie o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie zamówienia publicznego, zgodnie z art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
    2) rzetelnie sporządzać protokół postępowania, biorąc pod uwagę art. 71 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

11. W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym przestrzegać przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399, ze zm.), w szczególności:
    1) doprowadzić ewidencję gminnego zasobu nieruchomości do stanu zgodnego ze stanem faktycznym oraz zgodnego z ewidencją księgową, stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 909),
    2) umieścić w ewidencji gminnego zasobu nieruchomości informacje wymagane przez art. 23 ust.1 c ustawy o gospodarce nieruchomościami,
    3) zachować szczególną staranność w zarządzaniu mieniem gminnym korzystając z możliwości dokonywania:
        a) aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów, o której mowa art. 77 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
        b) waloryzacji opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, o której mowa art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2025 r. poz. 6), na zasadach określonych w art. 5 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
    4) egzekwować należności z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości, stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 5 i 8 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz do art. 42 ust. 5 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.).

O sposobie realizacji wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania należy zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniami.

Grażyna Wróblewska

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

Otrzymuje do wiadomości:
Rada Miejska Ostrzeszów